

ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2009

Ústav archeologické památkové péče středních Čech

Nad Olšinami 3/448

100 00 Praha 10

IČO: 49276433

V Praze dne 26. 2. 2010

Mgr. Irena Benková
ředitelka ÚAPPSC

OBSAH

HOSPODAŘENÍ

- 1) Přehled nákladů a výnosů + Vyhodnocení čerpání rozpočtu 2009 - komentář
- 2) Přehled o hospodářském výsledku; Přehled čerpání dotací;
- 3) Přehled investiční činnosti + komentář

ČINNOST

- 4) Záchrané archeologické výzkumy
 - a) Hrazené investorem - pozitivní
 - b) Nehrazené investorem – celkem - dotace SkÚ 2x
- 5) Koordinace provádění ZAV na území Středočeského kraje
 - a) pravidelná účast na SAK, PAK
 - b) smlouvy o spolupráci s vybranými muzei
- 6) Odborná pomoc orgánům veřejné správy – vyjádření i pro investory a projektanty
- 7) Evidence archeologických akcí – databáze ZAV
- 8) Evidence a kontrola archeologických nalezišť
 - a) povrchové sběry
 - b) kontroly památek zapsaných
 - c) letecké snímkování
- 9) Technické zpracování – způsob
 - a) počet ročního přírůstku
 - b) počet celkem
- 10) Prezentace výsledků výzkumů
 - a) www
 - b) pořádané přednášky
 - c) populární články
 - d) výstavy
- 11) Spolupráce s tuzemskými a zahraničními partnery
 - a) Výstava
 - b) Přednášky
 - c) Granty
- 12) Vydávání periodického tisku
 - a) ASČ vydání
 - (1) distribuce a výměna;
 - (2) odborná oborová podniková knihovna
 - b) publikační činnost
- 13) Pořádání odborných konferencí + účast
- 14) Pořádání vzdělávacích akcí – Den s archeologem
- 15) Odborná sdružení, redakční rady atd.
- 16) Vlastní vědecká činnost
- 17) Provoz ICKK
 - i) návštěvnost
 - ii) akce Beltine – Lughnasad - Samhain
 - iii) výstava
 - iv) materiály propagační
- 18) Centrální depozitář

Ústav archeologické
památkové péče
středních Čech

příspěvková organizace Středočeského kraje

HOSPODAŘENÍ

1)

PŘEHLED NÁKLADŮ A VÝNOSŮ
z hlavní a doplňkové činnosti (v tis. Kč, celá čísla)

číslo řádku	ukazatel	Skutečnost k 31.12.2008		Rozpočet upravený 2009		Skutečnost k 31.12.2009		vývojový ukazatel hlavní č. (porovnání se stejným obdobím m.r.)	vývojový ukazatel hlavní č. (porovnání s rozpočtem)
		hlavní činnost	doplňková č.	hlavní činnost	doplňková č.	hlavní činnost	doplňková č.		
		1	2	3	4	5	6	7=5/1	8=5/3
1	Náklady PO - účtová třída 5 celkem	48 334	86	59 745	213	59 744	214	123,6	100,0
2	z toho: Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	1 400	7	2 510	13	2 489	13	177,8	99,2
3	Spotřeba energie a ost. nesklad.dodávek (číslo účtu 502 a 503)	778		800		790		101,5	98,8
4	Prodané zboží (číslo účtu 504)	0	63	0	200	0	170	#DIV/0!	#DIV/0!
5	Opravy a udržování (číslo účtu 511)	2 136		1 355		1 358		63,6	100,2
6	Cestovné (číslo účtu 512)	70		70		58		82,9	82,9
7	Náklady na reprezentaci (číslo účtu 513)	18		36		36		200,0	100,0
8	Ostatní služby (číslo účtu 518)	31 080		42 247		42 328		136,2	100,2
9	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	7 259	12	7 994	0	7 969	24	109,8	99,7
10	v tom: platy zaměstnanců	6 034		6 640		6 639		110,0	100,0
11	ostatní osobní náklady	1 225	12	1 354	0	1 330	24	108,6	98,2
12	Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	2 482	4	2 464	0	2 458	6	99,0	99,8
13	Zákonné sociální náklady (číslo účtu 527)	121		133	0	133		109,9	100,0
14	Daně a poplatky (součet účtů číslo 531, 532 a 538)	58		70	0	61	0	105,2	87,1
15	Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549, 5xx)	423		350	0	348	1	82,3	99,4
16	Odpisy dlouhodobého majetku (číslo účtu 551)	2 509		1 716	0	1 716		68,4	100,0
17	Výnosy z činnosti PO - účtová třída 6 celkem	48 718	106	59 916	231	59 918	231	123,0	100,0
18	z toho: Tržby za vlastní výrobky (číslo účtu 601)			23		24		#DIV/0!	104,3
19	Tržby z prodeje služeb (číslo účtu 602)	37 260		49 019		49 019		131,6	100,0
20	Tržby za prodané zboží (číslo účtu 604)	0	106	0	231		231	#DIV/0!	#DIV/0!
21	Jiné ostatní výnosy (číslo účtu 649, 6xx)	608		221		222		36,5	100,5
22	Tržby z dlouhodobého majetku (číslo účtu 651)							#DIV/0!	#DIV/0!
23	Tržby z prodeje cenných papírů a výnosy z dlouh.a krátkodobého majetku (součet účtů 653,652 a 655)							#DIV/0!	#DIV/0!
24	Tržby z prodeje materiálu (654)							#DIV/0!	#DIV/0!
25	Provozní dotace (číslo účtu 691) celkem	10 850		10 653		10 653	0	98,2	100,0
26	v tom: příspěvek na provoz	10 850		10 653		10 653		98,2	100,0
27	dotace na neinvestiční náklady související s financováním programů evidovaných v ISPROFIN ¹⁾							#HODNOTA!	#DIV/0!
28	#HODNOTA!	384	20	171	18	174	17	45,3	101,8
29	Daň z příjmů (číslo účtu 591)	0		78		78		#DIV/0!	100,0
30	Dodatečné odvody daně z příjmů (číslo účtu 595)	161		93		93		57,8	100,0
31	Hospodářský výsledek po zdanění (ř.28	223	20	0	18	3	17	x	#DIV/0!

	-29 -30)							
32	<i>Doplňkové údaje:</i>							
33	<i>Použití prostředků rezervního fondu</i>	105		0		0	0,0	#DIV/0!
34	<i>Přepočtený počet zaměstnanců</i>	23		23		23	100,0	100,0
35	<i>Průměrný plat (mzda) měsíčně v Kč</i>	21 958		22 056		24 054	109,5	109,1
36	<i>Systémová investiční dotace (ISPROFIN)</i>							

6A) Hospodářský výsledek	
Hospodářský výsledek	v Kč
- hlavní činnosti	173 067,00
- z jiné činnosti	17 501,00
Celkem k 31. 12. 2009 před zdaněním	190 568,00
Předpokládané zdanění celkem	170 700,00
Celkem po zdanění (zisk+, ztráta -)	19 868,00

6C) Rozdělení zlepšeného hospodářského výsledku				
	Stav k 1. 4. 2009 v Kč	Stav k 31. 12. 2009 v Kč	Příděl ze zlepšeného hospodářského výsledku roku 2009 v Kč	Stav po přidělu v Kč
	1	2	3	4=2+3
Rezervní fond	2 198 434	2 198 434	19 868	2 218 302
Investiční fond	6 659 393	6 859 199		
Fond odměn	1 499 256	1 499 256		
Fond kulturních a sociálních potřeb	601 544	587 118		
CELKEM	10 958 627	11 144 007	19 868	

PŘEHLED ČERPÁNÍ DOTACÍ						
v tis.Kč						
Příspěvek na provoz	Plán 2009	Skutečnost		% plnění	Porovnání	
		k 31. 12. 2009 (hodnocený rok)			skuteč. k 31.12. m.r.	index
	1	2		3	4	5=2/4
Od zřizovatele	10653	10653			10850	0,98
Ze státního rozpočtu a státních fondů přes rozpočet zřizovatele						
Od jiných subjektů					0	0,00
Příspěvek celkem	10653	10653			10850	0,98

3)

PŘEHLED INVESTIČNÍ ČINNOSTI - ZDROJE FINANCOVÁNÍ INVESTIC

v tis.Kč						
Zdroje financování investic	Plán 2009 (hodnocený rok)	Skutečnost k 31.12.2009 (hodnocený rok)		% plnění	Porovnání	
					skuteč. k 31.12. m.r.	index
	1	2		3	4	5=2/4
Zapojení investičního fondu (vlastních zdrojů)	1670	1156		69	630	1,83
Dotace od zřizovatele	700	699		100	690	1,01
Dotace ze státního rozpočtu	0	0			0	
Státní fondy	0	0			0	
Ostatní zdroje	0	0			0	
Zdroje celkem	2370	1855		78	1320	1,41

Hodnocení

Organizace v roce 2009 docílila celkových výnosů 60 149 tis. Kč při vynaložení nákladů 60 129 tis. Kč. Nárůst výnosů o 11 325 tis. Kč a nákladů o 11 547 tis. Kč je vyvolán nárůstem požadavků na provedení investorských výzkumů. Hospodaření organizace v r. 2009 bylo ukončeno ziskem 20 tis. Z toho 17 tis. Kč činil zisk z doplňkové činnosti - drobného prodeje v ICKK Nižbor. Objem tohoto prodeje v r. vzrostl o 116%.

V roce 2009 bylo nově zřízeno pracoviště v Mrštíkově ulici, kde je pracovna antropoložky a archeologů, sklad publikací, parkovací prostor pro vozidla a příruční depozitář zpracovávaných nálezů. Dále byla v objektu v Kounicích dokončena oprava fasády ve vnitřním traktu, vytvořena knihovna odborné archeologické literatury s posuvnými regály a před dokončením – kolaudací je rekonstrukce objektu v Benátkách nad Jizerou pro Depozitář archeologických nálezů (viz bod 18), kde byly zařízeny kanceláře pro administrativní správu depozitáře a badatelny. Pokračovalo postupné doplnění a výměna vozového parku ÚAPPSC, pořízeny byly 3 vozy Opel Meriva.

Pro zabezpečení požadovaných činností v rostoucím objemu byli v roce 2009 přijati noví pracovníci - archeolog a antropoložka, po skončení rodičovské dovolené nastoupila kreslička - dokumentátorka.

Přestože od roku 2007 došlo k nárůstu objemu výkonů a nároků na související administrativu a evidenci, personální obsazení ekonomických (1,8 pracovníka) a administrativních (0,6 pracovníka) činností zůstalo nezměněno a je za hranicí kapacity. Ze strany krajského úřadu jsou navíc zejména v poslední době

zaznamenány zvyšující se nekoordinované požadavky na poskytování různorodých informací, které tuto nepříznivou situaci nadále zhoršují. Administrativa narůstá i ve směru požadavků Archeologického ústavu a provozu Datových schránek. Situace bude nutné řešit personálním posílením nearcheologických činností.

Další vývoj činnosti organizace je úzce závislý na stabilitě potřeb záchranného archeologického výzkumu a tržeb za provedený výzkum, neboť příspěvek zřizovatele nepokrývá základní náklady organizace na činnost dle zřizovací listiny, zejména náklady na publikační činnost, náklady na provoz ICKK, náklady na provoz budov, mzdové a sociální náklady, náklady na odpisy. Vzhledem k „ekonomické krizi“ je vývoj poptávky po záchranných archeologických výzkumech na rok 2010 naprosto nevypočitatelný.

Závěr

S minimální administrativou pracovníci ÚAPPSC zajišťují archeologickou památkovou péči na 75% území Středočeského kraje, provádí záchranné archeologické výzkumy (nejen investorské), publikují výsledky v odborném tisku, vydávají odborné periodikum „Archeologie ve středních Čechách, popularizují svou práci formou výstav a přednášek. Od května do října zajišťují provoz Informačního centra keltské kultury na zámku Nižbor, doplňují informace o nové poznatky ze života Keltů, připravují svátky pro veřejnost a nejmladší generaci představují hrou svou práci (program Pojdme si hrát na pravěk).

ČINNOST

4) Záchrané archeologické výzkumy

a) Hrazené investorem – celkem 1132, z toho 109 pozitivních

	ZAV		Celkem	z toho pozitivní		ZAV		Celkem	z toho pozitivní		
	1. pololetí	2. pololetí		1. pololetí	2. pololetí	1. pololetí	2. pololetí		1. pololetí	2. pololetí	
Mgr. Baloun Lukáš	110	135	245	4	7	6	16	22	0	2	
PhDr. Levínský Ondřej, Ph.D.											
Bernat Jiří	18		18		11		64	64		22	
Mgr. Čiháčková Lucie	27	78	105	5	12	0	0	0	0	0	
PhDr. Čtverák Vladimír	33	54	87	0	2	9	2	11	1	0	
PhDr. Frolík Jan, CSc.	11	16	27	2	11	2	9	11	0	4	
RNDr. Křemen Miroslav											
Mgr. Polišínský Tomáš	63	48	111	0	2	38	34	72	0	0	
Ing. PhDr. Smejtek Lubor	39	16	55	3	1	18	14	32	0	0	
Mgr. Stolz Daniel, Ph.D.	39	36+18	93	3	4+3	31	73+23	127	1	5+4	
PhDr. Stolzová Dana											
Mgr. Šulová Lucia	32	90	122	2	3	28	33	61	0	2	
Mgr. Turek Jan	8	2	10	2	0	1	2	3			
Bc. Šťastný Dražen	82	101	183	11	18	20	30	50	1	6	
PhDr. Vávra Miloš, CSc.											
Mgr. Zemanová Petra	37	39	76	5	5	24	31	55	1	3	
			1132			109			508	43	

Výběr informací o pozitivních výzkumech – řazeno abecedně dle vedoucích výzkumů (autorů textů)

DROBNĚJŠÍ ZÁCHRANNÉ AKCE

BRANDÝS NAD LABEM, OKRES PRAHA

– VÝCHOD - MASARYKOVO NÁMĚSTÍ –

DŮM U ČERNÉHO KONĚ – L. BALOUN

V rámci stavební aktivity související s rozšířením stávající tržnice U Černého koně došlo k narušení časně novověkého souvrství. Dokumentace byla provedena v zadním traktu budovy, v místě hloubení základových pasů nosných přepážek. Z odházené zeminy a vzorkováním zakreslených profilů se podařilo získat množství glazovaných keramických zlomků nádob, které můžeme zařadit do poloviny 16. století.

KOSTOMLATY NAD LABEM, OKRES NYMBURK – L. BALOUN

Na počátku března 2009 byly v SZ části obce v ulici Na Lacinově Louce realizovány plánované zemní práce. V liniovém výkopu pro kabel NN k novostavbě RD, ppč. 495/6 byly narušeny dva sídlištní objekty s homogenní, tmavě hnědou jílovitohlinitou výplní. Větší z objektů (obj. 1, viz foto) zasahoval až pod úroveň výkopu a byl dokumentován také v půdorysu. Vzorkováním řezů obou objektů se podařilo získat pouze několik

drobných zlomků keramických nádob, rámcově datovaných do středověku (vrcholného?).

KŘINEC, OKRES NYMBURK - NÁMĚSTÍ TYRŠOVA – L. BALOUN

Počátkem července 2009 probíhaly v prostoru náměstí a Tyršovy ulice zemní práce pro kabely nízkého napětí. Převážná část liniových výkopů kopírovala starší recentní situace. Pouze v jižní části náměstí došlo k narušení do té doby intaktních souvrství převážně přírodního charakteru. Teprve až ojedinělý nález zlomku keramické trojnohé pánve na hromadě zeminy upozornil na existenci narušené archeologické situace. Po začištění profilu se podařilo zdokumentovat výraznou časně novověkou vrstvu s obsahem většího množství zlomků keramických nádob a renesančních glazovaných kachlů.

ZÁPY – BRANDÝS NAD LABEM, OKRES PRAHA – VÝCHOD – L. BALOUN

Průmyslová zóna na jižním okraji města Brandýs doznala za poslední dva roky výrazné proměny. Součástí rozvíjející se infrastruktury se stala i výstavba nové trasy cyklostezky vedoucí přes k.ú. obce Zápy a napojující se mezi obchodním domem Lidl a Tesco na stávající komunikaci v ulici Průmyslová, k.ú. Brandýs n. Labem. Archeologický dohled probíhal v průběhu měsíce května 2009. Ve stometrovém úseku skrývky vedoucí podél skladové haly se podařilo nasbírat několik zlomků pravěké keramiky. Po domluvě s investorem byl zahájen zjišťovací archeologický výzkum, v rámci kterého bylo prokopáno celkem 5 kontrolních řezů o rozměrech 1,5x2x0,3m. Během dvou pracovních dnů byly všechny řezy v cyklotrase začištěny a zdokumentovány. V žádné sondě se však nepodařilo zachytit výraznější stopy osídlení. Nevýrazný keramický materiál a absence zahloubených sídlištních objektů tak koresponduje se stavem poznání z roku 2002, kdy byl pracovníky Oblastního muzea v Brandýse n. Labem proveden ve dvou na sebe navazujících etapách ZAV. Právě v rámci druhé etapy archeologického výzkumu byla dokumentována nižší hustota pravěkého osídlení, které v prostoru cyklistické trasy s největší pravděpodobností zcela mizí.

ZBOŽÍČKO, OKRES NYMBURK – L. BALOUN

Na přelomu měsíce dubna a května roku 2009 došlo k ohlášení zemních prací v obci Zbožíčko, okr Nymburk. V průběhu hloubení liniového výkopu pro kabel NN bylo narušeno cca 2,5m dlouhé kulturní souvrství (obr. 1). Z odházené zeminy a ze začišťování bylo získáno větší množství zlomků glazované keramiky včetně okrajů a zdobených těl nádob, které lze datovat do časného novověku (17. stol.).

ZDIBY – PŘEMYŠLENÍ, OKRES PRAHA – VÝCHOD - VÝSTAVBA VILOVÝCH DOMŮ NA PPČ. 138/150, 152, 161, 199 – L. BALOUN

V letech 2007 až 2008 proběhl při severním okraji obce Přemyšlení

rozsáhlý archeologický výzkum, který byl vyvolán výstavbou nově vznikající vilové čtvrti „Slunečná stráň“. Terénním výzkumem se podařilo odkrýt a zdokumentovat přes 4000 pravěkých objektů, z kterých bylo získáno 780 beden archeologického materiálu, převážně keramiky a zvířecích kostí. Volně navazující výstavba vilových domů přinesla další poznatky o rozsahu a charakteru této významné polykulturní lokality. Během několika měsíců probíhající stavební aktivity byly zdokumentovány základové pasy celkem čtyř domů.

Pozornost byla věnována zejména dokumentaci masivního kulturního souvrství s narušenými pravěkými objekty. Získaný keramický materiál můžeme zařadit do mladší doby bronzové a starší doby římské.

DOLNÍ BŘEŽANY, OKRES PRAHA – ZÁPAD - CENTRUM DOLNÍ BŘEŽANY, I. ETAPA – J. BERNAT

Rozsáhlé zemní práce (170 x 240 m) zasáhly část plochy bývalého rybníka. Výkopy zasahovaly převážně do recentních navážek, pouze v SV stěně základové jámy pro stavební objekt č. 7 při ul. Na Račanech byl zachycen zbytek z větší části odtěženého archeologického objektu (č.1) – zásobní jámy datované drobnými keramickými zlomky jen rámcově do mladší doby hradištní (RS 4, 11.-12.stol.).

DOLNÍ BŘEŽANY, OKRES PRAHA – ZÁPAD - CENTRUM DOLNÍ BŘEŽANY, II. ETAPA – J. BERNAT

Výkopy pro výstavbu řadových domů, komunikací a terénní úpravy pro hřiště a park navazovaly časově i prostorově na západní straně na první stavební etapu. Většina výkopů zasahovala do zcela recentních navážek části Mlynářského rybníka i bývalého většího rybníka situovaného nad Mlynářským proti proudu

Břežanského potoka. K výjimkám náležela stavební jáma, vyhloubená ze statických důvodů pro jeden z bloků řadových domů v SV rohu plochy při ulici Na Račanech (ostatní řad. domy byly zakládány pouze na pasech). Zmíněná základová jáma odkryla na řezech S okraj rybníka i profil strouhy, která od bývalých sádek obcházela větší rybník a ústila do Mlynářského. Od dokumentace strouhy jsme upustili, protože situace rozsáhlých patrně již **vrcholně středověkých až novověkých** vodních děl na Břežanském potoce je v podobě před změnami 19. a 20. století kartograficky dobře zachycena na řadě archivních map. Poměrně nevelké výkopy pro založení můstku nové pěší komunikace do ještě volné návodní strany dochované hráze většího z rybníků k poznání konstrukce hráze ani k jejímu archeologickému datování nemohly přispět. Při skrývce na S straně Mlynářského rybníka, již mimo prostor recentních navážek, nebyly žádné archeologické situace registrovány.

DOLNÍ BŘEŽANY, OKRES PRAHA – ZÁPAD - REGENERACE HISTORICKÉ NÁVSI – J. BERNAT

K porušení archeologických situací došlo při hloubení stoky dešťové kanalizace, probíhající osou ulice 5. Května, a ve výkopu jedné z přípojek. Kromě rozsáhlé deprese v severním sousedství areálu zámku bylo registrováno 14 zahloubených objektů. V blízkosti vjezdu do zámku byl na řezech dokumentován terénní zářez (obj.1) – patrně **středověká komunikace**, po zaplnění porušené neurčeným **novověkým výkopem** (obj.1a). Západní úsek stoky u staré školy by měl podle dosavadních poznatků protínat **areál halšatského dvorce**. Rýha zde porušila menší **pravěké jámy** (obj.2, 3, 4) s mazanicí, jednu hlubší jámu (obj.5) která zasahovala až pod úroveň dna výkopu (hl.1 m) a větší **pravěké soujámí** (obj.6)

Z objektů se podařilo získat většinou jen nevýrazné zlomky keramiky a mazanici. Rýha pro přípojku k

odvodňovacímu žlabu ve vjezdu do dvora na V straně obecního úřadu porušila další skupinu objektů. V délce asi 450 cm byla na řezu dokumentována zahloubená část středověké stavby s podlahovou úrovní v hl. 90-100 cm pod dnešním povrchem (obj.8). Nepočtené keramické nálezy datují objekt 8 do přechodu raného a vrcholného středověku (**RS 4/VS 1**). V těsné blízkosti zahloubené stavby byly zjištěny zbytky souvrství a několik menších jam (obj. 7, 9, 10, 11/11a), které obsahovaly převážně strusku a zuhelnatělé dřevo.

HRADEC U STRÍBRNÉ SKALICE, OKRES PRAHA – VÝCHOD - ÚPRAVA PTS, KABEL NN PRO P.P.Č. 56/3 – J. BERNAT

Rýha pro kabel v nivě Zvánovického potoka zasahovala do výplně zaniklého úseku odvodňovací strouhy (**STŘEDOVĚK-NOVOVĚK**).

KUNICE U ŘÍČAN, OKRES PRAHA – VÝCHOD - ÚDOLÍ ZLATÉHO POTOKA - VÝSTAVBA RODINNÝCH DOMŮ – J. BERNAT

V první stavební etapě byly v letech 2007 – 2009 sledovány zemní práce pro výstavbu sedmi rodinných dvojdomů, tři bloků po čtyřech řadových domech a jednoho bloku s pěti řadovými rodinnými domy na J svahu nad soutokem Kunického a Vidovického potoka. V západní části zastavované plochy byla registrována jen rozsáhlá recentní narušení po zbořených zemědělských výrobních objektech z 20. století. Na SV okraji plochy zasahovaly stavební výkopy pro rodinné dvojdomy do výplně a stěn deprese probíhající podél JZ okraje dnešní silnice. Liniový objekt je zřejmě pozůstatkem až v nedávné době zaniklého úvozu směřujícího z Kunic k Všešímům (**STŘEDOVĚK-NOVOVĚK**).

KUNICE U ŘÍČAN, OKRES PRAHA – VÝCHOD - ÚDOLÍ ZLATÉHO POTOKA – VODOVODNÍ A KANALIZAČNÍ PŘÍPOJKY K RODINNÝM DOMŮM – J. BERNAT

Stejně jako při stavbě rodinných dvojdomů zasáhly i výkopy přípojek inženýrských sítí podél silnice k Všešímům někdejší úvoz (**STŘEDOVĚK-NOVOVĚK**).

ONDŘEJOV U PRAHY, OKRES PRAHA – VÝCHOD - PŘÍSTAVBA BALKONU A NÁJEZDOVÉ RAMPY PRO VOZÍČKÁŘE, ST.P.Č. 53/2, P.P.Č. 2832/6 – J. BERNAT

Ve výkopech pro přeložky inženýrských sítí byl pod recentním souvrstvím před západní stranou přístavby obecního úřadu v Choceradské ulici registrován v podloží zářez stěny úvozu původně zřejmě hlubšího než je dnešní komunikace (**VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK – NOVOVĚK**).

ONDŘEJOV U PRAHY, OKRES PRAHA – VÝCHOD - ODVODNĚNÍ KOSTELA SV. ŠIMONA A JUDY, ST.P.Č. 145, P.P.Č. 123/2 – J. BERNAT

Kostel v Ondřejově je zejména podle půlválcové východní apsidy tradičně považován za objekt s románským stavebním jádrem. V rýhách odvodnění, vyhloubených stavební firmou podél kostelních zdí do hl. 50 - 60 cm, byly proto postupně začištěny především všechny odkryté úseky líců zdív a následně i dno výkopu. Stratigrafické vztahy terénů a zdív jsme sledovali na kontrolních blocích na S straně lodi, za apsidou a na řezu na západní straně zvonice vedle vstupu do kostela. Kromě výkopů kolem stěn byly hloubeny na přilehlém pozemku bývalého hřbitova také rýhy k pěti vsakovacím jímkám (dvě po nález kumulace lidských kostí zrušeny) a k větrací šachtě. Odkryté archeologické situace a stavebně historická zjištění nepotvrzují románské založení kostela. Za zřejmě nejstarší doklad lidské aktivity v místě kostela je třeba považovat větší zahluobený objekt, datované nepočtenými zlomky

keramiky do **13. století**. Objekt je porušen základy SZ nároží zvonice.

Ze samotného kostela se jako nejstarší jeví celá loď, vystavěná převážně z lomového zdiva na nekvalitní maltu. Velmi pravděpodobně náleží této nejstarší středověké stavební fázi (**13.- 14.stol.**) také pravoúhlý presbytář, vystavěný stejnou technologií a se zdivem téměř shodné skladby. Další, pravděpodobně také ještě středověké etapě patří základové zdivo přiložené na spáru podélně k J základu lodi a základ zdi pečlivě přisazené na úzkou spáru v půdorysu kolmo k Z části S stěny lodi. Jednoznačně mladší, raně novověká (**17.stol.**) je masivní hranolová zvonice s rozšířeným základem z lomového a kamene a sporadickými zlomky prežů ve zdivu. Rovněž novověká (**před r. 1841**) je také J sakristie, s širším základovým zdivem, ale také apside, přizděná na spáru k omítnuté V stěně staršího pravoúhlého presbytáře. První řádka zdiva nad širším základem je u apsidy vyzděna z cihel. Před **r. 1841** musel být postaven i schodišťový přístavek na J straně věže. Nejmladším článkem stavby je severní sakristie, která není ještě zachycena na Císařském otisku stabilního katastru (**1841**).

V novověkých zdivech byly registrovány z gotické stavby kostela druhotně použité architektonické články z červeného pískovce - v rozsáhlé novověké přezdínce nadzemního zdiva J strany lodi záklenek portálu s okosem, ve zdivu J sakristie další okosené ostění a v Z stěně zvonice náročněji profilované ostění. Ve výkopech na pozemku v r. 1895 zrušeného hřbitova nebyla zachycena žádná intaktní hrobová situace. Ve třech jámkách na S straně kostela (v SV koutě býv. hřbitova) se však od hl. cca 60 cm pod dnešním terénem nacházela téměř kompaktní vrstva místy skládaných lidských kostí.

TOČNÁ, OKRES PRAHA 12 - ROZŠÍŘENÍ DISTRIBUČNÍ KABELOVÉ SÍTĚ NN, P.P.Č. 283 A 276 – J. BERNAT

Lokalita Starý lis nad roklí proti poloze Šance. Na téměř půl kilometr dlouhé rýze byl registrován jeden zahloubený objekt. Bez nálezů. Datování: **DATAČE NEURČENA.**

STŘÍBRNÁ SKALICE, OKRES PRAHA – VÝCHOD - REKONSTRUKCE NÁMĚSTÍ, P.P.Č. 1674/1, 1674/5 – J. BERNAT

Zemní práce zasáhly postupně celou pravoúhloú severní část náměstí (asi 22 x 70 m) i přilehlé úseky ulic Ke Hradu (d. 70 m), K Radnici (d. 45m) a chodníků v Pražské ulici (d 70 m). Plánovaná pokládka betonové zámkové dlažby si vynutila plošné snížení terénu komunikací do hloubky 50 – 60 cm, v S části pak po zjištění malé únosnosti až do hl. 1 m a u chodníků do hl. 35 - 50 cm. Plocha náměstí byla zkoumána postupně ve čtyřech sondách (1 – 4), rozdělených čtvercovou sítí na sektory 2 x 2 m. Sonda 1 v JZ části náměstí měla rozměry 15,70 x 6,00 m (24 sektorů), Sonda 2 s užšími okrajovými sektory měla proti sondě 1 dvakrát větší plochu. Menší sondy 3 a 4 pokrývaly úseky SV části náměstí. Již v počáteční fázi výzkumu se ukázalo, že stavební činností jsou na téměř celé ploše ohroženy pozůstatky vrcholně středověké až novověké zástavby. Zjištěné situaci musela být v rámci daných termínů a ekonomických podmínek nutně přizpůsobena strategie výzkumu, jejímž cílem bylo na co největší ploše získat představu o rozložení a struktuře zástavby s rezignací na úplný výzkum jednotlivých větších objektů za předpokladu, že jejich

spodní partie zůstanou i po skrývkách zachovány. Nakonec byla výzkumem registrována více než stovka zahloubených objektů a dalších situací. K nejstarší sídlištní fázi náležely čtyři pravoúhlé stavby s podlahami zapuštěnými až 1 m pod úroveň terénu. V sondě 1 a 2 vytvářely řadu, která dnešní náměstí přetínala v horní části ve směru V – Z. V kontextu dosavadních poznatků o zástavbě městečka ve **13. století** se evidentně jedná o části domů, které uzavíraly severní stranu veřejného prostoru středověkého tržiště. S ním se přibližně

kryje pouze nepravidelná, v půdorysu přibližně trojúhelníkovitá horní část dnešního náměstí s parkovou úpravou. Mladší sídlištní fázi představují v sondě 1 především relikty povrchové dřevěné stavby se dvěma oválnými pecemi, zapuštěnými zčásti pod podlahu. Výrobní objekt, který lze klást do doby **kol. r. 1300** stál na místě jedné ze zaniklých a zasypaných zahloubených staveb a téměř přesně ji půdorysně překrýval.

K zástavbě pokročilého **14. století a počátku 15. století** patří především hluboká kruhová nebo mírně oválná zásobní jáma se vstupní šíjí opatřenou schody vydlabanými do podloží. Náslapnou plochu schodových stupňů tvořila ve zbytcích zachovaná dřevěná prkna. Středověkou zástavbu městečka uzavíral na severní straně liniový zahloubený objekt, který přetínal sedlovitě sníženou přístupovou šíjí. Jižní okraj objektu jsme zachytili v sondě 4 v délce 7 m. Ve střední části náměstí v sondě 2 obsahovala výplň zbytku pravoúhlého objektu zapuštěného pod úroveň terénu četné zlomky komorových kachlů, datovaných reliéfní výzdobou do doby **kol. r. 1500** a do **třetiny 16. století**. Západní část této zahloubené stavby byla zničena výkopem rozsáhlé, patrně těžební jámy, z které byl získáván v místních geologických poměrech celkem vzácný šedavý písek, používaný nepochybně do malt v době postupného přezdívání dřevěných usedlostí městečka v průběhu novověku. Jáma se postupně zaplnila vodou a převzala úlohu obecního kalu. Výzkum doložil jeho postupné zmenšování zavážením, např. materiálem z požářišť i plánovitou výstavbou kamenných tarasů po jeho obvodu. Mezi vodní nádrží a východní stranou náměstí existovala **od 17. do 18. století** zčásti již kamenná obytná zástavba, odkrytá v sondách 2 a 3. Od dalších parcel na

V straně ji odděluje prázdný, ale v několika úrovních štětovaný prostor - nepochybně úzká ulice, která spojovala menší veřejné prostranství před barokní radnicí s výše položeným středověkým náměstím v J části městečka. O likvidaci mezilehlé zástavby na sklonku 18. století po požáru se okrajově zmiňují písemné prameny. Rozhodujícím faktorem byla evidentně snaha obce obě „náměstí“ propojit. Po zasypaní obecního kalu a vyrovnání plochy po zbořených domech nechala obec na ose nově rozšířeného prostranství v **r. 1818** postavit kvalitní klasicistní kapli, která však v roce **1964** podlehla ideologicky motivované demolici. V sondách 1 a 2 jsme na místě kaple odkryli pouze destrukci zdiva, vyplňující maximálně 60 cm hlubokou vybagrovanou jámu. Žádná zdiva nebyla in situ zachována. Výzkum také doložil, že svatyně byla zbořena i s částí mobiliáře. Z destrukce se podařilo zachránit torzo pískovcové piety ze světlého pískovce, fragmenty architektonických článků z červeného pískovce i mramoru a také svislé břevno železného kovaného kříže.

V straně ji odděluje prázdný, ale v několika úrovních štětovaný prostor - nepochybně úzká ulice, která spojovala menší veřejné prostranství před barokní radnicí s výše položeným středověkým náměstím v J části městečka. O likvidaci mezilehlé zástavby na sklonku 18. století po požáru se okrajově zmiňují písemné prameny. Rozhodujícím faktorem byla evidentně snaha obce obě „náměstí“ propojit. Po zasypaní obecního kalu a vyrovnání plochy po zbořených domech nechala obec na ose nově rozšířeného prostranství v **r. 1818** postavit kvalitní klasicistní kapli, která však v roce **1964** podlehla ideologicky motivované demolici. V sondách 1 a 2 jsme na místě kaple odkryli pouze destrukci zdiva, vyplňující maximálně 60 cm hlubokou vybagrovanou jámu. Žádná zdiva nebyla in situ zachována. Výzkum také doložil, že svatyně byla zbořena i s částí mobiliáře. Z destrukce se podařilo zachránit torzo pískovcové piety ze světlého pískovce, fragmenty architektonických článků z červeného pískovce i mramoru a také svislé břevno železného kovaného kříže.

STŘÍBRNÁ SKALICE, OKRES PRAHA – VÝCHOD - KABEL NN A NOVÁ PODLAHA V PŘEDSÍNĚ KOSTELA, ST.P.Č. 150 – J. BERNAT

V kostelní předsíni byl terén odkopán do hloubky 20 cm (zl. lidských kostí, prejzů a oj. **keramika 13.stol.**) a v J polovině byla odstraněna i barokní planýrka z doby výstavby předsíně v 18. století. Terén pod stavební vrstvou výrazně klesal do JZ rohu předsíně. V povrchu tohoto terénu byla u vstupu do předsíně patrná ještě další lokální deprese, patrně nad sesedlým zásypem hrobové jámy přeřáté západní zdi předsíně. V odkrytém J zdivu předsíně se u jejího JZ rohu pod úrovní podlahy ukázal druhotně

použitý červený pískovcový kvádr s dochovaným úsekem románské vnitřní omítky s malovaným dělicím pásem a zbytky draperií. V prostoru vstupu z předsíně do románské věže byly odstraněny všechny recentní vrstvy, zejména zásypy rýh odvodnění a dosaženo povrchu základového lomového zdiva (tl. 150 cm) Z stěny věže. Z bloku uloženin nad středem základu (mezi rýhami odvodnění) byla nejprve odkopána J polovina a dokumentován podélný řez (i předsíní) až k povrchu komunikační úrovně, tvořené v době po vybourání vstupu slabou vrstvou písku s valounky. Po odkrytí první nadzemní řádky Z kvádřového líce zdiva věže (dnes pod podlahou) se ukázalo, že kvádry při patě vybouraného otvoru nebyly ani vyjmuty celé, ale byly přesehány. Zřízení západního vstupu do podvěží je obvykle dáváno do souvislosti s barokní přestavbou, ale ze souvrství nad povrchem základového zdiva se podařilo získat jen dva zl. keramiky **13. století**.

DOBROVICE, OKRES MLADÁ BOLESLAV – REVITALIZACE NÁMĚSTÍ – L. ČIHÁČKOVÁ (F. KRÁSNÝ)

V materiálu z výkopu kanalizace zaznamenán výskyt zlomků keramiky datované do 17. stol. až novověku. Dokumentována byla původní kanalizace z pískovcových desek.

BĚLÁ POD BEZDĚZEM, OKRES MLADÁ BOLESLAV – ZÁSYPY KLENEB NA MÚ – L. ČIHÁČKOVÁ (F. KRÁSNÝ)

V září 2009 byl prováděn dohled při opravě podlahy v tzv. knihovně v patře budovy Městského úřadu. Z klenebního zásypu bylo získáno několik druhotně uložených artefaktů – zlomky novověkých keramických nádob, část střešní tašky a dřevěný klín.

MLADÁ BOLESLAV, OKRES MLADÁ BOLESLAV – STAROMĚSTSKÉ NÁMĚSTÍ – KANALIZACE – L. ČIHÁČKOVÁ (F. KRÁSNÝ)

Ve výkopu pro obnovu stávající kanalizace bylo nalezeno několik keramických zlomků (14.stol., novověk) a zvířecí kost v druhotném uložení. Dále byl fotograficky dokumentován větrací otvor raně novověkého (?) dodnes využívaného sklepa.

MLADÁ BOLESLAV, OKRES MLADÁ BOLESLAV – RYBNIČNÁ UL. - OBNOVA KANALIZACE – L. ČIHÁČKOVÁ (F. KRÁSNÝ)

Dokumentována původní kanalizace z pískovcových desek. V materiálu, dovezeném sem z výkopů na Staroměstském nám. (viz výše) nalezeny zlomky keramiky z počátku 14.století.

ČESKÝ BROD, OKRES KOLÍN, ULICE KRÁLE JIŘÍHO – REKONSTRUKCE VODOVODU A KANALIZACE – J. FROLÍK

V roce 2000 zachycen v této ulici fragment dřevem vyložené středověké cesty. Současná rekonstrukce byla využita k jejímu bližšímu poznání. Vrstva se dřevy (v nikoliv tak dobrém stavu zachování jako v roce 2000) tvoří nejstarší komunikační úroveň, datovanou do 15. století. Následují 2-3 úrovně mladších komunikací, jedna z nich s dlažbou.

**ČESKÝ BROD, OKR. KOLÍN, NÁM. ARNOŠTA
Z PARDUBIC ČP. 47, OPRAVA KANALIZACE – J.
FROLÍK**

Akce sama nepřinesla podstatný archeologický výsledek. Ovšem přístup do sklepů tohoto domu zjistil velmi dobře zachovanou soustavu sklepů z 15. století s částečně zachovanou vstupní šíjí z náměstí.

**ČESKÝ BROD, OKRES KOLÍN -
JUGOSLÁVSKÁ UL. – J. FROLÍK + M.
KŘEMEN**

Jugoslávská ul., kanalizace. Rozsáhlý objekt (hliník ?), zemědělský pravěk. Pohled na pravěký objekt po začištění. Z této části města nebyly dosud známy žádné archeologické nálezy. Foto M. Křemen.

**ČESKÝ BROD, OKRES KOLÍN - HUSOVO
NÁMĚSTÍ – J. FROLÍK + M. KŘEMEN**

Husovo náměstí, čp. 82. Oprava kanalizace v průjezdu. Zaznamenáno podloží v hl. 0,9 m, do něhož byl zahlouben nedatovaný (středověk?) objekt. Pohled do výkopu se středověkým (?) zdívem a objektem s kachlovými kamny. Foto M. Křemen. Jeden z nalezených kachlů. 16. století. Foto J. Frolík.

BRANDÝS NAD LABEM, OKRES PRAHA – VÝCHOD – OBYTNÝ SOUBOR – O. LEVÍNSKÝ

Obytný soubor RD "Pražská" - komunikace. V prostoru plochy budoucí komunikace byla objevena část sídliště z mladší doby železné skládající se ze zásobních objektů, hliníků a pozůstatků po nadzemních kúlových stavbách. Kromě bohatých nálezů keramických zlomků umožňujících dataci do doby laténské byl také objeven nepoškozený žernov (ležák), přesleny a zlomky několika železných předmětů.

ŘEPORYJE, PRAHA 5 – STAVBA SKLADU – T. POLIŠENSKÝ

V měsících srpnu a září 2009 proběhl záchranný archeologický výzkum v Praze – Řeporyjích v areálu firmy Karban v prostoru plánovaného skladu řeziva, a to jako II. etapa terénního výzkumu v areálu firmy. Prozkoumáno a dokumentováno bylo 229 archeologických zahloubených objektů. Výzkumem byla zachycena část pravěkého sídliště Germánů z období Římského císařství. Byly zjištěny zejména kúlové jamky, sídlištní jámy a žlaby. Nově zkoumaná poloha doplňuje již dříve získané poznatky o intenzivním osídlení v době římské, které souviselo zejména s železářstvím a bylo zjištěno v blízkém okolí. Archeologické situace náležící době bronzové, které byly zjištěny na ploše I. etapy, na ploše z r. 2009 nepokračují.

SKŘIPEL, OKRES BEROUN - KOMUNIKACE – T. POLIŠENSKÝ

V prosinci 2009 byla v obci Skřipel (okr. Beroun) provedena skrývka ornice za účelem výstavby komunikace pro RD. Byly zjištěny pravěké archeologické situace. Záchranný archeologický výzkum byl z klimatických a finančních důvodů (ze strany investora – obce Skřipel) odložen na rok 2010.

DRAHELČICE, OKRES PRAHA – ZÁPAD – KOMUNIKACE A DOMKY - D. + D. STOLZOVI

Při stavbě komunikací a rodinných domů bylo zatím prozkoumáno 143 sídlištních objektů z mladší doby bronzové. V převážné míře se jednalo o zásobní a kůlové jámy. Ze zásobních objektů byly získány početné archeologické nálezy. Zajímavost představuje společný pohřeb dítěte a malého přežvýkavce (ovce/kozy) v jedné ze zásobních jam.

JESENICE, OKRES RAKOVNÍK – REKONSTRUKCE KANALIZACE – D. + D. STOLZOVI

Odkryta novověká splašková kanalizace z přelomu 19. a 20. stol. (kolaudace dle písemných pramenů v roce 1905).

LIŠANY, OKRES RAKOVNÍK – REKONSTRUKCE SILNICE A KANALIZACE – D. + D. STOLZOVI

Naproti obecnímu úřadu byly odkryty dva objekty z mladší doby bronzové a jeden z vrcholného středověku (1 zásobní jáma, 2 pravděpodobně odpadní se zbytky keramiky, zvířecích kostí, úlomky mazanice a uhlíky).

LITEŇ, OKRES BEROUN - KOMUNIKACE – D. + D. STOLZOVI

Na stavbě komunikací pro budoucí rodinné domy byla prozkoumána kulturní vrstva s bohatými archeologickými nálezy a 57 objektů převážně v podobě kulových jamek. Naprostá převaha nálezů patří kultuře s lineární a vypíchanou keramikou. Dále byly získány nepočetné nálezy kultury lengyelské a časného eneolitu. Do mladšího pravěku nebo středověku patří železářská pec.

NOUTONICE, OKRES PRAHA – ZÁPAD – L. ŠULOVÁ

V základových pasech pro RD byl zjištěn jeden narušený žárový pohřeb mladší až pozdní doby bronzové.

HOLUBICE, OKRES PRAHA – ZÁPAD – L. ŠULOVÁ

Polykulturní lokalita zjištěna při skrývce pro RD. Terénní práce ukončeny, zpracování probíhá. Na lokalitě se vyskytují sídlištní objekty z období eneolitu (KNP), doby římské a dalších období zemědělského pravěku.

TUCHOMĚŘICE, OKRES PRAHA – ZÁPAD – SENÍK – L. ŠULOVÁ

Polykulturní sídlištní lokalita zjištěna při skrývce pro stavbu seníku. Po dohodě s investorem byl změněn způsob stavby seníku tak, aby objekty zůstaly pokud možno

zachovány. Terénní práce ukončeny, zpracování probíhá. Nejvíce sídlištních objektů vzniklo ve starší době železné, hlavně v její pozdní fázi (HaD/Lt A).

CERHENICE, OKRES KOLÍN, NA OHRADĚ, BÝV. DUZBÁBKŮV SAD – M. VÁVRA + D. ŠŤASTNÝ

Na V okraji obce na malém návrší (J od býv.cukrovaru), vzniká staveniště 10 viladomů a 10 RD. Po hrubé skrývce bylo v J větvi cesty **na jaře 2009** zjištěno a vybráno 9 žárových hrobů zapuštěných do tmavšího podorničí a světlého slínovcového podloží. Orbou a skrývkou poškozené větší nádoby (urny) obsahovaly spálené lidské kosti a další vložené nádobky z mladší doby bronzové (kultura popelnicových polí).

CERHENICE, OKRES KOLÍN, ZA DRÁHOU – M. VÁVRA + D. ŠŤASTNÝ

Výstavba komunikace na nově zakládaném staveništi RD, podzim 2009. V západní části zachyceny menší objekty z eneolitického sídliště (KNP, obj. 2 = dětský pohřeb v sídlištní jámě) a 2 kostrové hroby ze starší doby bronzové (únětická kult.).

ČERVENÉ PEČKY, OKRES KOLÍN, NÁMĚSTÍ 1. MÁJE – M. VÁVRA + D. ŠŤASTNÝ

Na J straně náměstí při pokládání el.kabelů v srpnu 2009 porušeny 2 středověké objekty. Nejstarší zlomky keramiky pocházejí z 13./14. stol., další z pozdního středověku až novověku (16./17.stol.)

KOLÍN, OKRES KOLÍN – M. VÁVRA + D. ŠŤASTNÝ

Východně od vytěžené polohy Sandberg mezi Labem a silnicí na Starý Kolín při rozšíření pískovny po skrývce nadloží v září 2009 zaregistrovány 2 velké podlouhlé objekty z doby hradištní. Zatím se zde záchranný výzkum neuskutečnil.

KOLÍN – ŠŤÁRALKA, OKRES KOLÍN (K.Ú. NEBOVIDY) – M. VÁVRA + D. ŠŤASTNÝ

Východně od silnice na Kutnou Horu, při záchranném výzkumu na stavbě Autosalonu Vaňkát na podzim 2009 odkryta část laténského sídliště zaniklého požárem (obdélné zemnice, jámy, příkop, pec a kúlové jamky). V mladší době římské byl stejný svah nad labskou nivou využíván pro germánské sídliště (čtvercové zemnice, pec). Nejpozději do doby stěhování národů klademe 2 kostrové hroby. Jeden z nich byl dvojhrob vymezený čtvercovým ohražením (6x6 m).

NEBOVIDY, OKRES KOLÍN, POLE NA VYKOUSANÉM – M. VÁVRA + D. ŠŤASTNÝ

Při kontrole přeložky plynovodu v srpnu 2009 západně od silnice Hluboký Důl – Nebovidy byly podchyceny na obou profilech rýhy tři velké zahloubené neolitické objekty.

PEČKY, OKRES KOLÍN – KANDIE 1 – M. VÁVRA + D. ŠŤASTNÝ

V severní části staveniště RD (Kandie 1) v základových pasech pro RD na parc.č. 1468/118 v červenci 2009 zachycena tmavě hnědá hlinitá podorniční vrstva s ojedinělými zlomky keramiky, které rámcově klademe do doby bronzové.

RADOVESNICE I, OKRES KOLÍN – M. VÁVRA + D. ŠŤASTNÝ

Na staveništi RD Za Školou byly při pokládání el.kabelu v příjezdové cestě (S okraj) v dubnu 2009 zachyceny 2 sídlištní objekty (neolit, středověk). Zatím poslední neolitická jáma (obj. 28) byla dokumentována v říjnu 2009 v základech RD na parc.č. 100/17. Nově podchycené objekty náležejí do sídelního areálu zkoumaného ÚAPPSC v cestě na podzim 2008.

ROSTOKLATY, OKRES KOLÍN – M. VÁVRA + D. ŠŤASTNÝ

Staveniště RD Na Rozcestí (u křížku), S + J část, pokračování dozoru na pravěkém sídlišti (mladší doba bronzová/doba halštatská) sledovaného od r. 2006. V základech RD na parc.č. 406/84 zachyceny 3 zahloubené objekty (6-8), na parc.č. 406/70 vzorkován a dokumentován objekt č. 9 (základové pasy RD). Dva malé objekty byly zaregistrovány v bazénku na parc.č. 406/58 a zatím poslední jáma č. 12 byla zjištěna v severní cestě (parc.č. 406/6) v rýze pro odvodnění. V nově vybudované cestě

(parc.č. 406/8) se archeologické struktury nevyskytovaly.

SMOLOTELKY, OKRES PŘÍBRAM – M. VÁVRA

V m.č. Smolotelky severně od polní cesty na Makovou horu na parc.č. 973/1 došlo k nehlášenému hloubení cesty pro staveniště RD. Sběrem z vytěžené hlíny získány zlomky keramiky (ucho, okraj, malé nezdobené střepey) datované do 14./15.stol. Pocházejí buď z vesnického prostředí či z části středověké až pozdně středověké osady pod místem těžby. Dále k V údolí uzavírá Prostřední hora, na SZ svahu se stopami těžby - šachta, rýhy, jámy, odvaly. Na temeni se možná nachází opevněná poloha. Náznak valu se vyskytuje na SZ okraji plošiny pod skalnatým vrcholem, šíře předpokládaného valu 8-9 m, výška do 0,5 m.

TÝNEC NAD LABEM, OKRES KOLÍN – M. VÁVRA + D. ŠŤASTNÝ

Z dozoru při pokládání kabelů ve Smetanově a Hešově ulici pocházejí z vytěžené hlíny střepey (středověk - pozdní středověk). V Lžovické a Tylově ulici nebyly archeologické struktury zachyceny.

VELIM, OKRES KOLÍN – M. VÁVRA + D. ŠŤASTNÝ

Návší Skalka, staveniště RD (parc.č. 1170-1173). Záchraný výzkum na posledních parcelách určených pro výstavbu RD, 8.-9. 2009. V sondě 19 dokumentovány v příkopu H (obj. 45A) shluk zuhelnatělých trámů a spodní úroveň rozvalené kamenné zdi. V prostoru za hradbou v tzv. příkopu E dokončeno vybírání výzkumem otevřené části velké jámy 1 (obj. 30). Na plochem slínovcovém dně jámy 1 navíc rozlišena hlubší oválná jáma 1A.

V sondě 33A překrývá základ mladší hradby umístěné mezi příkopy H/E uhlíkovou vrstvou, která vyplňovala starší prohlubeň s četnými nádobami na plochem dně (zemnice) současnou se starším opevněním (s kruhovým příkopem F).

ČERNOŠICE, OKRES PRAHA – ZÁPAD - NA VÁPENICI, PPČ. 2815, 2753 – P. ZEMANOVÁ

Během července a srpna 2009 byly na parcelách č. 2815 a 2753 v Černošicích v poloze Na Vápenici prováděny zemní práce související s budováním nové kanalizace a plynovodu. V některých úsecích liniových výkopů a skruží se podařilo zachytit pravěkou kulturní vrstvu a jeden objekt sídlištního charakteru datovatelný vzhledem k nevýraznému keramickému materiálu obecně do pravěku.

ČERNOŠICE, OKRES PRAHA – ZÁPAD - UL. DR. JÁNSKÉHO, PPČ. 5125/4 – P. ZEMANOVÁ

Počátkem července došlo na parcele č. 5125/4 v ulici Dr. Janského v Černošicích k vyhloubení rýhy pro vodovodní a kanalizační přípojku. V jeho části bylo evidováno souvrství zčásti geologického zčásti kulturního původu obsahující nevýrazný keramický materiál jen rámcově datovatelný do pravěku.

DŘEVČICE, OKRES PRAHA – VÝCHOD - PPČ. 34/1, 34/3 – P. ZEMANOVÁ

Během června až října roku 2009 proběhla další etapa archeologického výzkumu na parcelách č. 34/1 a 34/3 v Dřevčicích vyvolaná úpravou stávající plochy pro potřeby parkoviště. Podobně jako v předchozí sezóně i tentokrát se podařilo prozkoumat několik desítek objektů sídlištního charakteru datovatelných zčásti do doby bronzové zčásti do středověku. Největším překvapením byl objev torza kamenné budovy zachycené na severozápadním okraji zkoumané plochy datovatelné do pozdního středověku. K nejstarším nálezům v tomto prostoru možno zařadit ojedinělý kostrový pohřeb dospívajícího jedince mužského pohlaví s kamennou sekerou a hliněným korálem. Tento celek je zatím předběžně datován obecně do mladší až pozdní doby kamenné.

LIPENCE, PRAHA 5, OSADA KAZÍN, UL. ODDECHOVÁ A ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE - P. ZEMANOVÁ

V březnu roku 2009 bylo v ulici Oddechové a Českého červeného kříže v Praze 5 – Lipencích vyhloubeno několik liniových výkopů souvisejících s pokládkou elektrických kabelů.

V jednotlivých výkopech byla kromě recentních zásahů evidována i pravěká kulturní vrstva o mocnosti 20 – 40 cm a celkem 8 objektů sídlištního charakteru předběžně datovatelných do doby bronzové.

LIPENCE, PRAHA 5 - UL. ČERNOŠICKÁ – P. ZEMANOVÁ

Během října 2009 probíhala v Černošické ulici v Praze 5 – Lipencích další etapa rekonstrukce komunikace zahrnující rovněž obnovu kanalizace. Ve výkopu pro tuto kanalizaci se podařilo zachytit několik objektů sídlištního charakteru datovatelných předběžně do doby bronzové.

MODŘANY, PRAHA 4 - OBCHODNÍ NÁMĚSTÍ, PPČ. 17/1, 21 – P. ZEMANOVÁ

Během září 2009 proběhla skrývka nadloží na parcele č. 21 na Obchodním náměstí v Praze 4 – Modřanech vyvolaná výstavbou bytového domu. I přes částečné recentní narušení této plochy se na jejím okraji podařilo zachytit čtyři drobné objekty sídlištního charakteru obsahující však pouze nevýrazný keramický materiál. Další objekt byl zjištěn ve výkopu pro kanalizaci na sousední parcele č. 17/1.

MODŘANY, PRAHA 4 - UL. K VYSTRKOVU, PARC. Č. 3316, 3901 – P. ZEMANOVÁ

Během října až prosince roku 2009 probíhaly na parcelách č. 3316 a 3901 v ulici K Vystrkovu v Praze 4 – Modřanech zemní práce související s budováním nové kanalizace. I přes četné novodobé zásahy v tomto prostoru se zde podařilo zachytit pozůstatky kulturní vrstvy a torza dvou sídlištních objektů datovatelných do mladší až pozdní doby bronzové.

RADOTÍN, PRAHA 5 - UL. J. KOČÍHO, PPČ. 30/3 – P. ZEMANOVÁ

V dubnu roku 2009 došlo na parcele č. 30/3 v ulici Josefa Kočího v Praze 5 – Radotíně k vyhloubení rýhy pro elektrický kabel dosahující hloubky 90 cm. V uvedeném výkopu byla kromě recentních zásahů registrována pravěká kulturní vrstva.

RADOTÍN, PRAHA 5 - UL. U STARÉHO STADIONU - VÝMĚNA OPLOCENÍ – P. ZEMANOVÁ

V květnu roku 2009 proběhla výměna stávajícího oplocení mezi softbalovým hřištěm a novou sportovní halou, v jejímž prostoru bylo prozkoumáno mj. pohřebiště z pozdní doby bronzové až mladší doby železné. V jednotlivých patkách o rozměrech 0,6 x 0,4 m byla registrována pravěká kulturní vrstva o mocnosti 40 – 50 cm. Stopy pohřebních aktivit zde zaznamenány nebyly.

ŘEVNICE, OKRES PRAHA – ZÁPAD - TYRŠOVA UL., PPČ. 486/4 – P. ZEMANOVÁ

Na přelomu října a listopadu roku 2009 byla na parcele č. 486/4 v Tyršově ulici v Řevnicích ve výkopu pro inženýrské sítě zachycena blíže neurčitelná sídlištní jáma obsahující keramický materiál předběžně datovaný do 11. – 13. století.

ŘEVNICE, OKRES PRAHA – ZÁPAD - TYRŠOVA UL., PPČ. 645/2 – P. ZEMANOVÁ

Během října a listopadu roku 2009 došlo na parcele č. 645/2 v Tyršově ulici v Řevnicích k vyhloubení základových pasů pro rodinný domek. V jejich řezech byly registrovány přibližně dvě desítky objektů sídlištního charakteru datovatelných předběžně do raného až vrcholného, event. i pozdního středověku. Za zmínku stojí tři objekty související nejspíše se železářskou výrobou. Ve výkopu pro vodovodní přípojku na téže parcele bylo zachyceno kromě několika menších objektů i torzo objektu obytného.

STODŮLKY, PRAHA 5 – SPORTOVNÍ HŘIŠTĚ CENTRÁLNÍ PARK – P. ZEMANOVÁ

ZEMANOVÁ

V návaznosti na záchranný výzkum provedený na podzim roku 2008 proběhly ještě v jižní a západní části hřiště drobnější archeologické práce vyvolané svahováním uvedeného prostoru. Při té příležitosti se podařilo prozkoumat přibližně dalších deset objektů sídlištního charakteru datovatelných obdobně jako objekty předešlé do doby železné.

VELKÉ ZÁCHRANNÉ AKCE

(několik hektarů zkoumané plochy)

NYMBURK, OKRES NYMBURK – OBCHVAT MĚSTA, L. BALOUN

V průběhu října 2008 započala výstavba II. etapy silničního obchvatu, která řeší přeložku stávající silnice 1/38 mimo město Nymburk. Stavba navazuje na první stavbu přeložky silnice za nadjezdem přes železniční trať ČD Kolín-Nymburk. Pokračuje v souběhu s železniční tratí až k seřadišti nákladního nádraží Nymburk, kde překračuje řeku Mrlinu a v zápětí její slepé rameno. Odtud pokračuje v přímé linii až k průmyslové zóně města. Zde se mírně stáčí k západu a dochází k napojení na stávající průběh silnice 1/38 ve směru na Mladou Boleslav.

Zemní práce byly zahájeny rozsáhlou skrývkou ornice a následně podorničí v celém rozsahu plánované komunikace. Skrývka byla ve své první fázi prováděna za pomoci těžké techniky zejména buldozerů a bagrů s velkoobjemovými lžicemi. Na základě předběžné rešerše byl dohled zaměřen zejména na vytipované úseky obchvatu, kde bylo předpokládáno pravěké a středověké osídlení. V rámci 8 km úseku staveniště se podařilo lokalizovat celkem čtyři osídlené polohy (obr. 1).

K prvnímu pozitivnímu nálezu došlo koncem měsíce října v místě napojení obchvatu na stávající silnici 1/38. V místě zázemí staveniště se podařilo zachytit rozsáhlé polykulturní osídlení. Hrobové nálezy z období kultury se šňůrovou keramikou, sídlištní objekty únětické kultury a zejména pak dobře zachovalé půdorysy kúlových staveb (obr. 11) včetně půdorysů částečně zahloubených stavení tzv. polozemnice (obr. 12) z přelomu starší a mladší doby železné. Celkem bylo zdokumentováno a zaměřeno přes 3,5 tisíce sídlištních a pohřebních objektů.

Poloha II byla lokalizována JZ od řeky Mrliny v těsné blízkosti silnice č. II/330 směrem na Budiměřice. Největší koncentrace osídlení byla situována ve výseči vymezené železniční tratí ČD, silnicí druhé třídy na Budiměřice a Sánským kanálem jakožto levobřežním přítokem řeky Mrliny. V tomto prostoru bylo nalezeno celkem 32 zahloubených objektů, převážně zásobních jam.

Třetí narušená lokalita, na které byl proveden záchranný archeologický výzkum, byla situována přibližně 500m vzdušnou čarou od polohy č. II. Jádro osídlené polohy leželo severním směrem od slepého ramene řeky Mrliny na mírném jižním svahu tvořeném výraznou terénní vlnou. Osídlení kumulované v nejnižších partiích v těsné blízkosti přírodní deprese (starého říčního meandru?) bylo zastoupeno objekty z doby římské, reprezentované sloupovými konstrukcemi a nápadnými kruhovými objekty, jejichž dno bylo zahloubeno až na úroveň šterkopískových sedimentů s výskytem spodní vody (obr. 10). V místě přírodní deprese byla odkryta řada objektů pravěkého a raně středověkého stáří, přičemž některé z nich se podařilo zachytit až po částečném odtěžení výrazných svahových sedimentů. Kromě běžných objektů sídlištního charakteru z období germánské kultury a okrajově také z prostředí kultury s vypíchanou keramikou byl dokumentován také skrývkou narušený kruhový objekt o celkovém průměru 10m, tvořený příkopem se třemi „vstupy“ (obr. 4). V nepříliš hlubokém příkopu s více či méně homogenní výplní bylo nalezeno celkem 6 kostrových pohřbů s jedinci uloženými ve skrčené poloze (obr. 5, 6). Na základě předběžného ohledání keramických nádob z hrobové výbavy lze objekt zařadit na přelom starší a střední doby bronzové. Další pohřební aktivity v rámci polohy III reprezentují dva komorové hroby bylanské kultury s výraznou keramickou výbavou (obr. 7, 8, 9). Kromě pohřebních areálů se podařilo odkrýt i několik objektů výrobního charakteru, které jsou zastoupeny čtyřmi polo-zahloubenými železářskými pecemi (obr. 2 a 3) rozdělených do dvou samostatných výrobních objektů (tzv. tuklatský typ) a taktéž třemi podlouhlými objekty s výrazně propáleným dnem a stěnami.

Poloha IV byla nalezena v průběhu rekonstrukce melioračního systému v kilometrů 6.0-6.1 a nalezneme ji přibližně na půl cesty mezi polohami č. I a III. Dokumentované sídlištní objekty mají obdobný charakter jako objekty na poloze III zejména dva hlubší objekty okrouhlého půdorysu, jejichž dna zasahují až na úroveň spodní vody. Datování dokumentované sídlištní komponenty je z důvodu absence výraznějších keramických tvarů prozatím problematické.

Obr. 1: Nymburk - obchvat, poloha I – IV; Obr. 2: Nymburk, poloha III – železářský objekt s pecemi se zbytkem dna předpeční jámy.

Obr. 3: Nymburk, poloha III – detail řezu železářskou pecí; Obr. 4: Nymburk, poloha III – kruhový objekt se vstupem těsně po skrývce strojem UDS

Obr. 5: Nymburk, poloha III – detail kostrového pohřbu; Obr. 6: Nymburk, poloha III – kresebná dokumentace kostrového pohřbu

Obr. 7: Nymburk, poloha III – bylanský komorový hrob 1, celkový pohled; Obr. 8: Nymburk, poloha III – bylanský komorový hrob 2, celkový pohled

Obr. 9: Nymburk, poloha III – bylanský komorový hrob 2, detail skeletu a keramické výbavy; Obr. 10: Nymburk, poloha III – studna s otisky po dřevěné konstrukci

Obr. 11: Nymburk, poloha I – kúlové kontrukce před vybráním; Obr. 12: Nymburk, poloha I – čtvercová polozemnice s výrazným stupněm

NYMBURK, OKRES NYMBURK - PŘELOŽKA SILNICE I/38 - L. BALOUN

Poslední etapa záchranného archeologického výzkumu v prostoru budoucího silničního obchvatu města Nymburk se zaměřila na dokončovací práce v poloze č. III, kde se kromě běžných objektů sídlištního charakteru z období germánské kultury a okrajově také z prostředí kultury s vypíchanou keramikou podařilo zdokumentovat částečně narušený kruhový objekt o průměru přibližně 10m. V nepříliš hlubokém příkopu se třemi „vstupy“ bylo nalezeno celkem 6 kostrových pohřbů s jedinci uloženými ve skrčené poloze. Na základě předběžného ohledání keramických nádob a zejména pak chronologicky citlivých bronzových milodarů lze objekt zařadit do střední doby bronzové.

OBCHVAT PRAHY – STAVBA 512 - L. SMEJTEK

POLOHA OSNICE 1 (OKRES PRAHA-ZÁPAD)

V souvislosti s výstavbou SOKP (stavba 512) pokračoval výzkum nejintenzivněji osídlené polohy Osnice 1, kde bylo po plošném začišťení identifikováno několik tisíc zahloubených objektů, mezi nimiž převažovaly kúlové a sloupové jámy, dokládající existenci nadzemních dřevěných staveb – dlouhých domů. Zjištěny byly také početné objekty zásobního charakteru, exploatační jámy (tzv. hliníky), pece ad. Objekty byly zkoumány z jedné poloviny či na kvadranty, v případě významnějších nálezů celé. Z vybraných objektů byly odebrány vzorky na environmentální a fosfátovou analýzu. Velmi důležité bylo zachycení pravěké kulturní vrstvy, která byla ve větším rozsahu zkoumána pomocí čtvercové sítě tzv. šachovnicovou metodou. Z movitých nálezů lze jmenovat především poměrně početnou keramiku, mazanici, osteologický materiál a štípanou i broušenou kamennou industrii. Naprostá většina odkrytých objektů spadá do období mladší doby kamenné – neolitu (kultura s lineární keramikou, výjimečně i kultura s vypíchanou keramikou). Na lokalitě jsou však doloženy také pozůstatky osídlení z pozdně halštatského období, kam náleželo několik polozemnic s bohatým keramickým inventářem. K nejzajímavějším nálezům z této doby, představujícím nejspíše importy, patří bronzový závěsek ve tvaru dýčky a žluté skleněné korály s modrými očky.

POLOHA HERINK 1 (OKRES PRAHA-VÝCHOD)

V této silně podmáčené poloze s částečně dochovanou kulturní vrstvou a výraznými splachovými uloženinami byly zjištěny zahloubené objekty, částečně obytného charakteru, pocházející z pozdní doby halštatské a také z doby laténské. Zjištěna zde byla zejména keramika, mazanice, zvířecí kosti a výjimečně i skleněný korálek a fragment železné spony spojené konstrukce.

POLOHA HERINK 3 (OKRES PRAHA-VÝCHOD)

Na mírném svahu skloněném k potoku byly zjištěny pozůstatky nadzemních dřevěných konstrukcí a zahloubených objektů z pozdní doby halštatské. Kromě keramiky, mazanice a osteologického materiálu zde byl nalezen žlutý skleněný korálek s modrými očky.

BAVORYNĚ, OKRES BEROUN – OPTIMALIZACE ŽELEZNIČNÍ TRATI PRAHA - PLZEŇ – D. + D. STOLZOVI

Na rozsáhlém záchranném výzkumu bylo odkryto 233 sídlištních objektů z mladší doby bronzové a ojediněle z doby halštatské a jeden hrob z mladšího eneolitu. Objekty z mladší doby bronzové představují v naprosté většině zásobní a kůlové jámy. Kůlové domy tvoří přinejmenším pět částí

půdorysů kůlových domů. Již mimo plochu sídliště se nalézal rozlehlý hliník. Všechny objekty obsahovaly bohaté archeologické nálezy: keramiku, mazanice, zlomky drtel, otloukače, zvířecí kosti atd. Kostrový hrob náleží na základě štípaného nástroje asi kultuře se šňůrovou keramikou.

KOTOPEKY, OKRES BEROUN – DEPOTE ZEMINY – D. + D. STOLZOVI

Na rozsáhlém záchranném výzkumu bylo odkryto 159 sídlištních objektů z neolitu a mladší doby bronzové. Z neolitického sídliště byla zachycena okrajová část s velkými hliníky a dvěma částmi dlouhých domů. Hliníky obsahovaly především kamenné nástroje (zlomky zrnotěrek, otloukačů, drtel, kamenných seker a štípané nástroje). Ze sídliště z mladší doby bronzové byly prozkoumány asi čtyři neúplné půdorysy domů a několik zásobních jam obsahujících početné nálezy keramiky.

LÍBEZNICE, OKRES PRAHA – VÝCHOD – OBCHVAT – J. TUREK

Zemnice řivnáčské kultury.

Sídelní areály kultury nálevkovitých pohárů a řivnáčské kultury zasažené výstavbou silničního obchvatu Líbeznice (okr. Praha-východ)

Předstihový archeologický výzkum na trase silničního obchvatu (celkem 2,4 km) obce Líbeznice započal v listopadu 2008 a byl ukončen na počátku července 2009. V první etapě skrývek byl nejprve zachycen obytný areál řivnáčské kultury, jehož součástí byly dva domy čtvercového půdorysu se zahloubenou podlahou a řadou drobných sloupových jamek podél stěn. Jedna z

chat měla podlahu zapuštěnu do hloubky jednoho metru a ve své jihovýchodní části byla porušena nepravidelnou jamou rovněž náležející řivnáčské kultuře. V zásypu této jámy byly odkryty dvě celé nádoby, jedna z nich byl typický džbán s rohatým uchem. V zásypu a na dně domu byly zachyceny stopy zpracování kostěných artefaktů a kamenné štípané i broušené industrie. Na dně, respektive na podlaze, domu byly pozorovány tenké tmavé vrstvičky proložené světlou spraší. V této části skrývek bylo zachyceno ještě několik zahluobených objektů téhož stáří.

Druhá eneolitická komponenta se nachází asi půl kilometru severně od řivnáčských domů. Je tvořena asi dvěma desítkami sídlištních jam, včetně obilnic s kónickým řezem a plochým dnem, které lze datovat do Sazmündské fáze kultury nálevkovitých pohárů. Na dně jedné obilnice se zlomky typicky sazmundských džbánů byl rovněž objeven salzmündský kamenný sekeromlat s obloukovým tělem, prohnutým tělem, bez postraní lišty. Zlomky dalších třech sekeromlatů tohoto typu byly objeveny v různých sídlištních objektech. V zásypu další sídlištní jámy byl odkryt pohřeb dítěte (věk 7 let) ve skrčené poloze na pravém boku, bez zjevných milodarů. Tato komponenta je provázena sloupovými půdorysy nejméně osmi domů, orientovaných dlouhou osou přibližně ve směru jihovýchod-severozápad, o délce kolem 10-13 metrů. Vzhledem k nálezům v některých sloupových jamkách a prozatím také k absenci dokladů jiných chronologických komponent v této části odkryvu, lze předpokládat, že i tyto stavby spadají do období nálevkovitých pohárů.

Půdorys domu kultury nálevkovitých pohárů

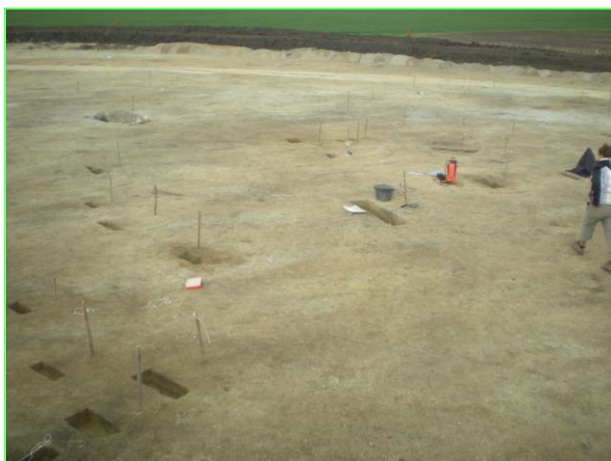
Další dokumentovanou komponentou byl jeden dětský pohřeb z období se šňůrovou keramikou, vybavený amforou, pohárem, pazourkovým nožem a opukovým kulovitým mlatem. Komponenta zvoncovitých pohárů byla reprezentována dvěma usedlostmi s několika sídlištními objekty a shlukem sloupových jamek. Větší zlomky mazanice v jedné z jam jsou pravděpodobně pozůstatky stěn domu, po jehož konstrukci se dochovala jen kumulace sloupových jamek, která bohužel neumožňuje rekonstruovat půdorys stavby, lze však předpokládat, že šlo o konstrukci podobnou nálezům z maďarské tepelské skupiny, tak jak byly dokumentovány v posledních letech v lokalitách Albertfalva a Szigetszentmiklós.

V zásypu další sídlištní jámy byl odkryt pohřeb dítěte (věk 7 let) ve skrčené poloze na pravém boku, bez zjevných milodarů. Tato komponenta je provázena sloupovými půdorysy nejméně osmi domů, orientovaných dlouhou osou přibližně ve směru jihovýchod-severozápad, o délce kolem 10-13 metrů. Vzhledem k nálezům v některých sloupových jamkách a prozatím také k absenci dokladů jiných chronologických komponent v této části odkryvu, lze předpokládat, že i tyto stavby spadají do období nálevkovitých pohárů.

Pohřeb chlapce z období šňůrové keramiky

Na tyto nálezy navazuje pohřební komponenta z období starší únětické kultury se čtyřmi kostrovými hroby a jeden kostrový pohřeb v natažené poloze nznak, který je snad laténského stáří (datování tohoto hrobu bude upřesněno radiokarbonovou metodou absolutního datování). Nejmladší komponentou v trase obchvatu byla halštatská zemnice a exploatační jáma.

Kumulace sloupových jamek z období zvoncovitých pohárů; keramika kultury nálevkovitých pohárů in situ

V květnu a červnu byla ještě prozkoumána část sídliště kultury bylanské a dvě rozsáhlá exploatační soujámí z období řivnáčské kultury, blíže Měšicům, v místech výstavby kanalizace související s řešením silničního obchvatu.

Líbeznice 2009 Zlomek zdobeného zvoncovitého poháru, džbán řivnáčské kultury

Nádoba z hrobu únětické kultury, dvojpohřeb únětické kultury

STŘEDOVĚKÉ VÝZKUMY

NYMBURK, OKRES NYMBURK - MULTIFUNKČNÍ DŮM TYRŠOVA UL. – L. ČIHÁČKOVÁ

Terénní práce (včetně dohledu při zemních pracích a dokumentace) trvaly od 5. 2. do 3. 4. 2009. ZAV byl vyvolán záměrem zastavět plochu parcel 74/3 a 74/4 dvěma multifunkčními domy. Lokalita je situována v centru královského města Nymburka, v hradbách, v oblasti od roku 1992 vyhlášené Městskou památkovou zónou (Vyhláška MK ČR č. 476/1992 Sb. ze dne 10. 9. 1992 o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny; id. č. 1992476).

Vzhledem k tomu, že domy byly navrženy jako nepodsklepené, bylo přikročeno k ZAV pouze v základových pasech. Byly zachyceny pozůstatky starší zděné zástavby, včetně zasypaných sklepů. Vrstvy obsahovaly množství keramických nálezů ze středověku a novověku, mezi nejhodnotnější nálezy patří výrobky z kosti – hrací kostka a hřeben.

BENÁTKY NAD JIZEROU, OKRES MLADÁ BOLESLAV - REVITALIZACE HUSOVA NÁMĚSTÍ A VÁGNEROVY ULICE – L. ČIHÁČKOVÁ (TEXT F. KRÁSNÝ).

Akce byla zajištěna Muzeem Mladoboleslavská, zastoupeným Bc. Filipem Krásným. Lokalita se nachází v historickém centru města od roku 1990 v Městské památkové zóně (Vyhláška Středočeského KNV ze dne 28. 9. 1990 o prohlášení památkových zón v obcích Středočeského kraje, id. č. 1990702).

V měsících únoru až září tohoto roku byl pravidelně prováděn archeologický dohled na předmětné akci. Zjištěny byly pouze předměty konce 19. a začátku 20. století v sekundárním uložení, které se z archeologického hlediska nejevily jako významné.

Před Finančním úřadem byl zachycen objekt středověkého stáří, u něž vznikla nutnost záchranného výzkumu.

Objekt se v půdorysu jevil jako nepravidelná jáma o rozměrech 300 x 290 cm. Půdorys objektu byl začištěn a rozdělen na čtvrtiny, které byly po mechanických vrstvách vybírány a dokumentovány. Maximální hloubka objektu činila 88 cm.

Z výplně bylo získáno několik stovek keramických zlomků, fragmentů hliněných kachlů, zvířecích kostí a kovových předmětů. Zachycen byl také horizont spáleného dřeva, který dokládá požár či existenci ohniště v objektu nebo v jeho těsné blízkosti. Nálezy jsou datovány do 14. - 1. pol. 17. století. Objekt lze s velkou jistotou předběžně interpretovat jako odpadní jámu. Nálezy byly laboratorně ošetřeny a deponovány v Muzeu Mladoboleslavska pod inv. číslem 53/2009.

BEROUN, OKRES BEROUN - UL. POLITICKÝCH VĚZŇŮ / HRNČÍŘSKÁ UL., PARKOVACÍ DŮM, P.Č. 296 – L. ČIHÁČKOVÁ

Archeologický výzkum byl vyvolán záměrem investora AERIAL a.s., zastupované BELLMARK ASSET MANAGEMENT a.s., stavět v místě původního hotelu U Černého koně parkovací dům. Lokalita se nachází v těsné blízkosti historického centra města (MPZ), za hradbami, na bývalém hrnčířském předměstí, v místě hotelu U Černého koně, který byl zdemolován v 60. letech.

Provedení terénní části výzkumu bylo rozděleno do dvou částí. První etapa byla umístěna do severovýchodního rohu nynějšího parkoviště, druhá měla navazovat ve zbylé části plochy. První etapa započala dne 1. 6. 2009. Po jednání dne 13. 7. byla tímto dnem z iniciativy investora sondáž předčasně ukončena. Tento byl srozuměn s nutností zajistit takové podmínky, aby nebyly odhalené archeologické situace znehodnoceny. ÚAPPSC v následujících dnech zajistil umístění signální vrstvy do odkrytých sond a jejich částečné zavezení.

Výzkumem byly zachyceny pozůstatky zděných konstrukcí. Jsou to zdi, které mohou být ztotožněny se stavbou restaurace - hotelu U Černého koně, zároveň byla odhalena zdiva starší, která souvisí se zástavbou, která není vyobrazena v písemných pramenech. Dále byla také zachycena torza dvou pecí, na lokalitě bylo zaznamenáno velké množství kovářské strusky.

Před třicetiletou válkou jsou zde lokalizovány prosperující hrnčířské dílny. Tyto zásobovaly proslulým „berounským zbožím“ oblast českých zemí, zároveň také exportovaly své produkty do zahraničí. S jejich působením lze pravděpodobně spojit zatím nejvýznamnější nález.

Jedná se o formu na výrobu kamnových kachlů. Nebývají nacházeny, na rozdíl od finálních výrobků, nijak často, protože byly používány při výrobě a jejich zhotovení bylo náročnou záležitostí. Negativ lze datovat do první třetiny 17. století. Ústředním motivem je muž stojící v oblouku arkády podepřeným dvěma karyatidami. Je oděn do renesančního oděvu s okružím a šerpou přes prsa, pokrývka hlavy odkazuje do Uher. Je ozbrojen partyzánou, u pasu má zavěšenu šavli.

Mezi dalšími hrnčířskými výrobky dále vyniká pokladnička na drobné mince. Byla ztvárněna do podoby ženy oděné do kroje s nabíranou sukni a šněrovačkou. Otvor na mince byl umístěn na dno, „pod sukni“. Odlomená hlava již nebyla nalezena.

RAKOVNÍK, OKRES RAKOVNÍK - HUSOVO NÁM., KOSTEL SV. BARTOLOMĚJE - L. ČIHÁČKOVÁ

Archeologický výzkum byl vyvolán rekonstrukcí vedení plynu podél jižní lodi kostela a v linii před vstupem. Trval od 15. června do 4. července 2009.

Lokalita se nachází v centru královského města, v hradbách, v městské památkové zóně (Vyhláška MK ČR č. 476/1992 Sb. ze dne 10. 9. 1992 o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny; id. č. 1992476). Kostel sv. Bartoloměje je nemovitou kulturní památkou (č. rejstříku ÚSKP 23179/2-2708).

Při výzkumu byly dokumentovány hrobové nálezy a archeologické situace související se starší stavební činností na lokalitě. Jednalo se o základy barokní kaple bolestné P. Marie, přistavěné k jižní lodi kostela roku 1699 a zbourané při novogotické přestavbě ke konci 19. století, a pozůstatky zdiv městské školy před

průčelím, která byla stržena roku 1886.

Z movitých nálezů byly zachyceny zlomky keramiky kuchyňské a stolní, fragmenty střešní krytiny, některé se zbytky malty, zlomky kachlů, skla, předměty ze železa (nejčastěji hřeby z rakví) a samozřejmě předměty související s pohřební aktivitou na lokalitě. Kromě artefaktů, které jsou na hřbitovech běžně zastoupené (křížky, medailony – sv. Jan Nepomucký, sv. Norbert, P. Maria Wessobrunnská, ...), byly zachyceny také předměty unikátnější. Jedná se o skleněný relikviář a čelenku/pohřební věneček splétanou z barevných drátků. Z nestratifikovaných situací pochází torzo plastiky psa (?) a čtyři hliněné kuličky, jedna s červeně malovanou spirálou. Artefakty mohly být dány do hrobu dětem (?).

BRANDÝS NAD LABEM, OKRES PRAHA – VÝCHOD - ZÁMECKÁ ZAHRADA – L. ČIHÁČKOVÁ

Archeologický výzkum proběhl z iniciativy vlastníka objektu a přilehlých pozemků, města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav. Lokalita se nachází při zámku Brandýs nad Labem, který je nemovitou kulturní památkou (č. rejstříku ÚSKP 18017/2-2002).

Cílem bylo ověřit přítomnost pozůstatků starších staveb, které byly součástí původní renesanční/manýristické zahrady a odkryt schodiště, které vedlo do Jiskrovy ulice z cípu zahrady vedle p. č. 413/2. Výsledky archeologického výzkumu budou jedním z podkladů pro budoucí revitalizaci zahrady. Terénní část trvala v době od 24. srpna 2009 do 19. září 2009.

Na lokalitě bylo postupně vytyčeno celkem 10 sond. Pět se nacházelo v místě vstupu do Jiskrovy ulice, pět na terase. Jejich prostorové určení vycházelo z výsledků magnetometrického měření, jež byly poskytnuty investorem.

Sondami u schodiště na Jiskrovu ulici byla potvrzena existence původního terénu v nižší úrovni, jak je naznačeno např. na plánu zahrady z 30. let 18. století. Ve všech sondách na terase zahrady bylo zachyceno podloží, jak pískovec západně, tak křemenec východněji, které se nacházelo poměrně mělko pod současným terénem. Ze zachycených situací vyplývá, že pokud na zahradě existovaly nějaké stavby se základy, byly tyto pravděpodobně vyhloubeny do podloží.

Sonda ve střední části terasy zčásti odkryla hromadu stavebního kamene a na něm položeného mlýnského kamene vyrobeného z arkózového slepence, uloženou ve velkém výkopu zahloubeném do pískovcového podloží. Zdá se, že kámen byl opracován a připraven na stavbu, ale použit nebyl. Chybí na něm totiž zbytky malty, či omítky a i v zásypu po nich nejsou stopy. Mlýnský kámen byl omletý. Je možné, že byl připraven pro použití do základů stavby.

V sondě při východní ohradní zdi byly zachyceny výsadbové jámy (?).

Při výzkumu bylo získáno poměrně malé množství hmotných nálezů. Artefakty pochází většinou z navážek. Jsou spíše menších rozměrů. Mezi zajímavější lze zařadit dva zlomky kameniny, které lze datovat do 18. století. Z navážkových vrstev pochází část štukového prvku fasády, římsa. Je opatřena omítkou, která bude předmětem dalšího rozboru.

VLAŠIM, OKRES BENEŠOV – STARÁ RADNICE – VOLNOČASOVÉ CENTRUM – V. ČTVERÁK

Terény byly sledovány přímo v interiérech přízemí radnice i v ploše nově přistavovaných prostor. V pravém křídle byly terény snižovány o 50 až 70 cm od současného povrchu. Ve všech místnostech se jednalo o zásypy staršími planýrkami, které jsou datovány novověkou keramikou 19. až počátku 20. století. Podle zachycené situace, úroveň předzákladu první místnosti vpravo od vchodu, se téměř jednalo o řízené snižování vnitřních prostor místností suťovými zásypy kombinovanými popelovitými vložkami. Obdobná situace byla zachycena i v dalších místnostech přízemí obou křídel. Planýrky a mladé úpravy byly zachyceny také v průjezdu. Poněkud jiná situace byla zachycena v ploše přistavovaných provozních prostor. Jak při stavbě kanalizace, tak v ploše, zvláště na severní a východní straně byly zachyceny černé bahnitě sedimenty jen místy porušené kanalizací 20. století.

b) Nehrazené investorem - celkem 508, z toho 43 pozitivních – dotace SkÚ - 2x

Pro pokrytí nákladů na pozitivní výzkumy nehrazené investorem byly podány žádosti na poskytnutí dotace z fondu Středočeského kraje. Získána byla dotace vy výši **2 049 634,- Kč** na financování výzkumů na vybraných lokalitách. Zpráva o výsledcích výzkumů bude dle smlouvy podána samostatně.

Evidenční číslo smlouvy: 2027/KUL/2009

- Liteň – komunikace ppč. 491/14
- Praskolesy – komunikace ppč. 244/2
- Holubice – rodinné domky ppč. 64/...
- Dřevčice – parkoviště

LITEŇ, OKRES BEROUN – VÝSTAVBA KOMUNIKACE – D. + D. STOLZOVI

Na stavbě komunikací pro budoucí rodinné domy byla prozkoumána kulturní vrstva s bohatými archeologickými nálezy a 57 objektů převážně v podobě kulových jamek. Naprostá převaha nálezů patří kultuře s lineární a vypíchanou keramikou. Dále byly získány nepočetné nálezy kultury lengyelské a časného eneolitu. Do mladšího pravěku nebo středověku patří železářská pec. – viz Investiční výzkumy

PRASKOLESY, OKRES BEROUN – VÝSTAVBA KOMUNIKACE – D. + D. STOLZOVI

Na stavbě komunikace pro budoucí rodinné domy bylo prozkoumáno 181 objektů, z toho 178 sídlištních a 3 pohřební. Sídlištní objekty patří v naprosté většině kúlovým jamám, které tvoří jednu palisádu a blíže neurčitelné půdorysy domů. Nepočetné nálezy keramiky datují sídliště na

počátek střední doby bronzové. Tři žárové hroby v urně lze datovat do mladší doby bronzové. Sídlištní objekty představují v naprosté většině kůlové jámy, proto je jejich datace obtížná. Nálezy z několika větších objektů a kulturní vrstvy patřily převážně na počátek střední doby bronzové. Hlavně jedna zásobní jáma poskytla velice kvalitní soubor celých keramických nádob z tohoto časového období, který nemá v této oblasti analogie.

DŘEVČICE – OKR, PRAHA – VÝCHOD – PARKOVIŠTĚ – V. ČTVERÁK

Plocha mezi domem B a C Dřevčicích. Byly zachyceny novověké situace a značné terénní úpravy. Pravděpodobně středověké. Jedné části soujámí zachycena keramika 15. století. Pořízena fotografická a kresebná terénní dokumentace.

HOLUBICE , PPČ. 64/69, 163, 169 , OKRES PRAHA – ZÁPAD – L. ŠULOVÁ

Polykulturní lokalita zjištěna při skrývce pro RD. Terénní práce ukončeny, zpracování probíhá. Jeden z nejvýznamnějších objektů na ploše je dílna na výrobu sapropelitových (švartnových) náramků.

Evidenční číslo smlouvy: 4539/KUL/2008

- Lážovice – rodinný dům na ppč. 391/43
- Drahelčice – řadový dům na ppč. 159/48
- Praskolesy – rodinný dům na ppč. 244/5
- Zdiby – rodinný dům na ppč. 138/202
- Radíč – ppč. 2045/1

LÁŽOVICE, OKRES BEROUN – STAVBA RD – D. + D. STOLZOVI

Na stavbě rodinného domu v místní části Nové Dvory byl odhalen větší sídlištní objekt kultury s vypíchanou keramikou. Obsahoval štípanou a broušenou industrii i keramiku. Představuje první pravěké sídliště v této části lážovického katastru.

HOŘELICE, OKRES PRAHA - ZÁPAD – STAVBA RD – D. + D. STOLZOVI

Při záchranném výzkumu na stavbě rodinného domu byla odkryta polozemnice z doby halštatské. V její výplni bylo zjištěno větší množství keramiky a šest přeslenů.

PRASKOLESY, OKRES BEROUN – STAVBA RD – D. + D. STOLZOVI

Při záchranném výzkumu na stavbě rodinného domu bylo zachyceno pět křivých jamek tvořících půdorys křivého domu.

ZDIBY – PŘEMYŠLENÍ, RD PPČ. 138/202 – L. BALOUN

Počátkem měsíce srpna 2009 proběhl v prostoru sledované polokulturní lokality „V Remízkách“ na k.ú. Přemyšlení archeologický dohled, který byl vyvolán zemními pracemi pro novostavbu RD. V jedné z rýh základového pasu se podařilo zdokumentovat zahloubený sídlištní objekt z mladší doby bronzové. Jednalo se o část zásobní jámy, jejíž dno dosahovalo úrovně dna výkopu. Kromě zásobní jámy byla v celém obvodu základů znivelována také silná kulturní vrstva překračující místy mocnost 60cm. Z převážně mladobronzového keramického souboru získaného vzorkováním ze stěn výkopu se podařilo vytřídit i několik zlomků nádob náležející již starší době římské.

Záchranné výzkumy – pozitivní zjištění bez podpory Středočeského kraje - výběr:

ŘEVNICE, OKRES PRAHA – ZÁPAD, BEROUNSKÁ UL., POZEMEK P. Č. 143 - RODINNÝ DŮM – P. ZEMANOVÁ

V dubnu roku 2009 proběhly na pozemku p. č. 143 v Berounské ul. v Řevnicích zemní práce související s výstavbou rodinného domku. V jednom z řezů byla registrována jáma blíže nespécifikovaného účelu obsahující jediný zlomek keramické nádoby datovatelný do 16. – 17. století.

Dolní Břežany (okr. Praha – západ). RD na p.p.č. 391/149. Liniový obj. – úvoz, bez nálezů. Datování: **STŘEDOVĚK-NOVOVĚK**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ). RD na p.p.č. 391/104. Malá zahlobená stavba, keramika, mazanice, Š.I., B.N. Datování: **VYPÍCHANÁ**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ), RD na p.p.č. 391/145. Liniový obj.– úvoz, bez nálezů. Datování: **STŘEDOVĚK-NOVOVĚK**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ). RD na p.p.č. 391/107. 3 jámy, 3 kůl. jámy, keramika. Datování: **PRAVĚK, NEOLIT**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ). RD na p.p.č. 391/135. Jáma, keramika. Datování: **NEOLIT**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ). RD na p.p.č. 391/42. Liniový obj. – úvoz, bez nálezů. Datování: **STŘEDOVĚK-NOVOVĚK**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ). RD na p.p.č. 391/90. Jáma, bez nálezů. Datování: **PRAVĚK**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ). RD na p.p.č. 391/148. Liniový obj. – úvoz, bez nálezů. Datování: **STŘEDOVĚK-NOVOVĚK**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ). RD na p.p.č. 391/143. Liniový obj. – úvoz, bez nálezů. Datování: **STŘEDOVĚK-NOVOVĚK**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ). RD na p.p.č. 391/124. Liniový obj. – úvoz, bez nálezů. Datování: **STŘEDOVĚK-NOVOVĚK**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ). RD na p.p.č. 391/152. Liniový obj. – úvoz, bez nálezů. Datování: **STŘEDOVĚK-NOVOVĚK**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ). RD na p.p.č. 391/153. Liniový obj. – úvoz, bez nálezů. Datování: **STŘEDOVĚK-NOVOVĚK**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ). RD na p.p.č. 391/144. Liniový obj. – úvoz, bez nálezů. Datování: **STŘEDOVĚK-NOVOVĚK**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ). RD na p.p.č. 391/85. Jáma. Datování: **PRAVĚK**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ). RD na p.p.č. 391/44. Jáma a žlab (?), bez nálezů. Datování: **DATA NEURČENA**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ), ul. K Zám. Oboře, RD na p.p.č. 459/96. Jámy, keramika, Š.I. Datování: **PRAVĚK, NEOLIT**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ), ul. 5. Května. Přípojka vody k RD č.p.33, st.p.č. 53/1. Jáma, keramika. Datování: **PRAVĚK**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ). RD na p.p.č. 391/150. Liniový obj.- úvoz, bez nálezů. Datování: **STŘEDOVĚK-NOVOVĚK**

Dolní Břežany (okr. Praha – západ), Na Račanech. RD na st.p.č.19 a p.p.č.29. Základová zdiva zbořeného domu, sklep, souvrství, bez nálezů. Datování: **NOVOVĚK 2 (19.-20. stol.)**

Lhota u Dolních Břežan (okr. Praha – západ), Rozmarná ul. RD na p.p.č. 67/4. Keramika, B.N.-zlomky. Datování: **PRAVĚK**

Stříbrná Skalice (okr. Praha – východ), Na Hradcích. RD na p.p.č. 544/8. Žlab, bez nálezů. Datování: **DATA NEURČENA**

Zvole u Prahy (okr. Praha – západ). Prodloužení kanalizační stoky a vodovodního řadu, p.p.č. 571/9, 42/3, 42/7. Požárová vrstva, bez nálezů. Datování: **STŘEDOVĚK-NOVOVĚK**

5) *Koordinace provádění ZAV na území Středočeského kraje*

a) *pravidelná účast na SAK, PAK*

Zástupci ÚAPPSČ se pravidelně účastní jednání Středočeské archeologické komise (Mgr. Benková, PhDr. Čtverák) a Pražské archeologické komise (Mgr. Polišínský, Mgr. Zemanová).

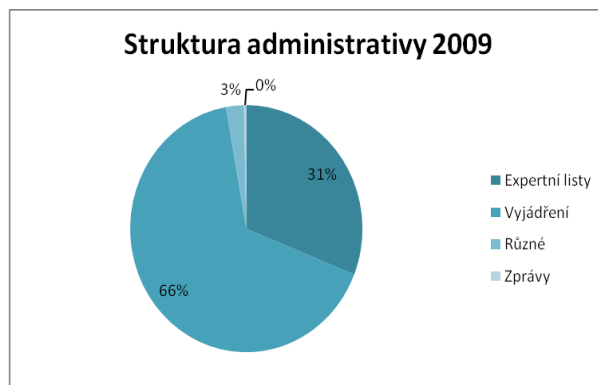
b) *smlouvy o spolupráci s vybranými muzei*

Pro zajištění záchranných archeologických výzkumu ve Středočeském kraji byla uzavřena dohoda o spolupráci s Muzeem Mladoboleslava, s Oblastním muzeem Praha – východ a s Polabským muzeem v rámci jejich regionu. Bylo zahájeno jednání se Středočeským muzeem v Roztokách u Prahy.

6) *Odborná pomoc orgánům veřejné správy – vyjádření i pro investory a projektanty*

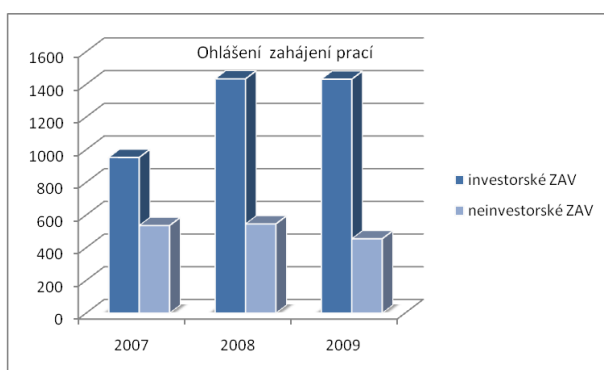
Evidence odchozí pošty 2009

Expertní listy	1 255
Vyjádření	2 672
Různé	101
Zprávy	13
Celkem	4 041 čísel

Při řešení administrativy (vyjádření pro stavebníky, projektanty a orgány státní správy) nedošlo od roku 2007 ke změně, je stále zajišťována jednou osobou na DPČ a ředitelkou ústavu. Expertní listy připravují archeologové, jejich evidence v databázi Archeologického ústavu AV ČR Praha je řešena centrálně – termín odevzdání dle dohody s Akademií je konec března roku následujícího po ukončení výzkumu.

7) *Evidence archeologických akcí – databáze ZAV*

z let minulých byly ukončeny až v roce 2009.

Od roku 2007 jsou oznámení o zahájení výkopových prací a objednávky ZAV evidovány v oddělených jednoduchých databázích. Srovnání viz graf.

V roce 2009 bylo investorských akcí evidováno **1 432**, rodinných domků **455**. Je jisté, že část informací je v databázi zanesena duplicitně, neboť akci nahlásí investor i provádějící firma, některé údaje (převážně z prosince) se vztahují k realizaci akce až v roce následujícím a naopak některé akce

8) *Evidence a kontrola archeologických nálezů*

a) *povrchové sběry*

V roce 2009 pokračovala prospekce povrchovými sběry, nyní již na širším prostoru středních Čech: L. Baloun - **Lázně Toušeň** – východní okraj obce, pole na akropoli hradiště

Chrást – při silnici mezi Chrástem a Velenkou, na levé straně pod lesem přibližně 250 m od podjezdu dálnice D11

Brandýs nad Labem – pole za obchodními domy Lidl a Tesco

Kersko – zaniklé tvrziště a vesnice, zaměření relikvů a ohledání vývrátů po stromech

Zdiby - Přemýšlení – pole vlevo při silnici na Klecany

Bášť – okolí polohy „Nad Dvorem“, plánované rozšíření výstavby RD

J. Bernat - **Čtyřkoly (okr. Benešov)**. Namátkový povrchový sběr na svazích ostrožny se středověkým hradem (13. stol.) neznámého jména (v lit. se uvádí jako **Hrad u Čtyřkol**) nad severním břehem Sázavy při ústí potoka Mnichovky do řeky. Zachytit se podařilo jen několik nevýrazných drobných zlomků **středověké** keramiky a mazanici.

T. Polišenský – 7x v prvním pololetí + Byly realizovány celkem 4 povrchové sběry, 1 **Dobříš** (okr. Příbram) s negativním zjištěním; 1 **Praskolesy** (okr. Beroun) s pozitivním zjištěním – pravěk; 2 **Radouš** (okr. Beroun) z toho v 1 případě pozitivní – pravěk.

D. + D. Stolzovi – Berounsko, přilehlá část Prahy – západ a Rakovnicko

J. Turek - Povrchová prospekce na Kladensku – **Tuchoměřice**-Kněžívka, **Kněževs**, **Velké Čičovice**; Praha - **Vinoř**

b) kontroly památek zapsaných

Kontrola památek zapsaných je bohužel pouze okrajovou činností pracovníků ÚAPPČ, nicméně byla provedena kontrola stavu několika nemovitých archeologických památek a provedena fotodokumentace:

Mgr. L. Baloun **Lázně Toušeň** (okr. Praha – východ) – hradiště – zásahy nezjištěny, pouze eroze.

Mgr. I. Benková **Chlum, Nepřevážka, Čejetičky** - Choboty, (okr. Mladá Boleslav) – hradiště, zjištěn vývrat po vichřici na hradišti Choboty.

Mgr. P. Beran-Cimbůrková – **Dřevčice** (okr. Praha – východ) – kostel a tvrz **Vestec**

Mgr. L. Čiháčková **Bříství, Mochov, Vyšehořovice** (okr. Praha – východ) - středověké památky: kostel, zřícenina, tvrz – s Mgr. P. Beran-Cimbůrkovou

Tismice, Žabonosy (okr. Kolín) – středověké kostely - s Mgr. P. Beran-Cimbůrkovou

Dražice, Chotětov, Zdětín (okr. Mladá Boleslav) – hrad a kostely

Vinec (okr. Mladá Boleslav) - kostel - s Mgr. P. Beran-Cimbůrkovou

PhDr. V. Čtverák – **Stradonice** (okr. Beroun) – hradiště – zásahy nezjištěny

Mgr. Polišenský – **Hrazany**, k.ú. Radíč (okr. Příbram) hradiště – zjištěno narušení valu

Plešivec, k.ú. Rejkovice (okr. Příbram) hradiště – zásahy nezjištěny

Otmíčská hora, k.ú. Otmíče (okr. Beroun) hradiště - zásahy nezjištěny

Kotýz, k.ú. Tmaň (okr. Beroun) hradiště – zásahy nezjištěny

Hradec u Hostomic, k.ú. Dobříš (okr. Příbram) hradiště – zásahy nezjištěny

Kazín, k.ú. Jíloviště (okr. Praha-západ) hradiště – zásahy nezjištěny

Humenská, k. ú. Jíloviště (okr. Praha-západ) hradiště – zásahy nezjištěny

c) letecké snímkování

V roce 2009 byly realizovány celkem 2 lety (22. 7. a 6. 8. 2009) - první let byl věnován dokumentaci probíhajících nebo nedávno ukončených výzkumů (okr. Praha – východ, Nymburk, Kolín) – Líbeznice, Nymburk, Pečky, Bášť, Nová Ves, Kolín a fotodokumentaci nemovitých nejen archeologických památek – Brandýs nad Labem – zámek, Čelákovice - kostel, Oškobrh - hradiště, Chotuc - hradiště. Druhý let směřoval na druhou stranu středních Čech – byl zaměřen na dokumentaci krajiny v prostoru budoucí stavby rychlostní silnice R6 (okres Rakovník) od Nového Strašecí po křižovatku I/27.

9) Technické zpracování – způsob

ÚAPPSC získává movité archeologické nálezy při záchranných výzkumech. V prostorách laboratoří v Kounicích probíhá technické zpracování (mytí, popis). Ročně laboratoře zajistí základní ošetření cca 600 banánovek archeologických nálezů. Lepení a rekonstrukce nádob je řešena podle rozhodnutí

archeologa buď vlastními silami, nebo externě. Databáze informací jsou doplňovány dle potřeb. Kresebně a fotograficky je dokumentován výběr artefaktů provedený archeologem.

a) počet ročního přírůstku

Přírůstek 2009 – cca 500 beden (před základním zpracováním) + stovky pytlů s odebraným vzorky pro různé přírodovědné analýzy.

b) počet celkem

Stav k 31. 12. 2009 – celkem cca 4 400 ks beden (rok 2008) + 500 beden přírůstku za rok 2009. Většina beden s materiálem byla převezena do Benátek. Přesnější počet bude stanoven po inventuře v Benátkách a ukončení technického zpracování nových přírůstků.

10) Prezentace výsledků výzkumů

a) www

ÚAPPSC provozuje dvě webové adresy: www.uappsc.cz; www.celticeurope.cz. V roce 2009 byla věnována pozornost aktualizaci kontaktů na adrese ÚAPPSC a propagaci akcí pořádaných v Informačním centru keltské kultury na zámku Nižbor. V roce 2009 začala restrukturalizace obou webových stránek, nové stránky budou spuštěny během prvního čtvrtletí roku 2010 (před zahájením sezóny v ICKK).

b) pořádané přednášky

Přednáškovou činnost pracovníků ÚAPPSC můžeme rozdělit na přednášky pro širší veřejnost a přednáškové kurzy v rámci výuky budoucích odborníků, nejen z řad archeologů, na Univerzitách.

Přednášky pro veřejnost:

J. Bernat:

- „Znovu za tajemstvím Čertovy brázdy“ - 16. 4. 2009 pro Městské kulturní a informační centrum v Českém Brodě (společně s M. Holečkovou, O. Dvořákem a M. Štědrou).
- „Nejstarší historie Stříbrné Skalice ve světle archeologického výzkumu náměstí“ - 11. a 25. 4. 2009 pro Občanské sdružení pro ochranu přírody krajiny a rozvoj zdravého kulturního a společenského života stříbrnoskalicka.

PhDr. V. Čtverák:

- Přednáška o pravěkém osídlení dolního Posázaví a od soutoku s Vltavou po Berounku pro sdružení Krňany
- Exkurze na Závist s přednáškou o vývoji v halštatu a laténu
- Přednáška pro sdružení zájemců na stavbě koridoru ČD Benešov – Votice
- Přednáška o Keltech spolu s exkurzí na hradiště a oppidum Závist pro sdružení turistů důchodců

PhDr. M. Lutovský

- „Slavníkovci – správci přemyslovského panství mezi Libicí a Malínem“ v rámci cyklu Historie Kolínska a Kutnohorska, Kutná Hora, 6. 10. 2009
- Beseda o archeologii v ZŠ Nad přehradou (Praha 15), 5. 11. 2009

Mgr. T. Polišenský:

- Přednáška (2x) obecně o archeologii a památkové péči pro žáky 6. a 7. třídy ZŠ Hostomice
- Vycházka pro klub Betlém Lochovice na lokality Plešivec a Otmíče

Mgr. D. Stolz, Ph.D.:

- Přednáška o výzkumech na Tetíně v rámci výstavy pro MČK Beroun
- Procházka buštěhradským hradem – naučná výprava pro 3. ročník ZŠ Buštěhrad

PhDr. D. Stolzová:

- „Jak se jedlo v pravěku“ – pro MC Buštěhrad
- „Odívání v pravěku“ – přednáška na akci „Den s Kelty“ v Novém Strašecí
- Procházka buštěhradským hradem – naučná výprava pro 3. ročník ZŠ Buštěhrad
- Jak se žilo v pravěku – výklad s praktickými ukázkami pro letní junácký tábor oddílu Lišcat na Střele

Pedagogická činnost na vysokých školách:

PhDr. D. Stolzová:

- Soubor přednášek „Pravěké technologie (šperk, textilnictví a oděv)“ pro VŠUP Praha

PhDr. L. Smejtek:

- 14 přednášek na Katedře archeologie FF ZČU v Plzni (vedení semestrálního kurzu „Bronzová industrie v pravěku Evropy“)
- 2 výběrové přednášky na Katedře dějin umění a estetiky VŠUP v Praze („Historické technologie“)
- Období popelnicových polí a doba halštatská – Katedra historie FF Univerzity Palackého v Olomouci

Mgr. J. Turek:

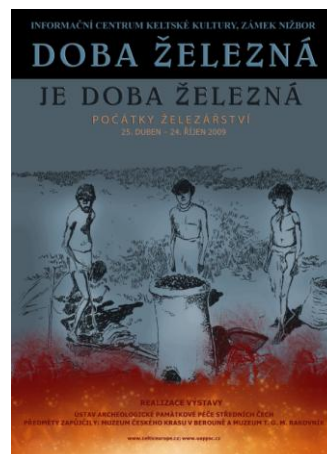
- Univerzita Hradec Králové - kurzy: Archeologie smrti a pohřebiště; Eneolit; Problémy poznání eneolitu; Angličtina pro archeology; Zvoncovité poháry v Evropě; Teorie a metody v archeologii.
- Univerzita Palackého v Olomouci: Archeologie smrti a pohřbívání

c) populární články

- Benková, I. - Echo – rozhovor s propagací ICKK Nižbor
- Sedmička – 7 berounských archeologických nej...
- Čiháčková, L. - „Archeologové U Černého koně vykopali cenné nálezy“, Radniční list 8, str. 15, rozhovor
- Lutovský, M. - pořad ČRo 3 v rámci Historického klubu – „Slované v Čechách“ (natáčení 7. 10., vysílání 21. 10. 2009);
- Stolz, D. - článek o výzkumu v Kotopekách pro zpravodaj z Kotopek;
- online rozhovor pro Berounský deník o výzkumech na Berounsku;
- rozhovor o výzkumu v Kotopekách pro Berounský deník a Český rozhlas 2
- Stolzová, D. - Pokladem může být i pravěká popelnice? – článek do Lišanského zpravodaje v rubrice Víte, že...
- Turek, J. - SĀPĀNṬA, veselý hřbitov, Veleslavín 39, 3/2009
- Smrt v Kartágu, Veleslavín 39, 5/2009
- Setkání s tajemnou amazonkou, Koktejl XVIII, březen 2009, č. 3, 34-35
- Vávra, M. - Martinková, J.: Naleziště v Cerhenicích odkrylo unikátní archeologické nálezy, Kolínský deník, č. 265, pátek 13. listopadu 2009, s. 3.

d) výstavy

- „Doba železná je doba železná“ v ICKK – Čtverák, Stolzová
- „Archeologické nálezy v Tachlovicích“ při akci „Tachlovické slavnosti“ – Stolzová
- „Muzeum pravěku ve Všeradicích“ – Stolz, Stolzová

Mistři Kamene (Zpracování kamene u prvních zemědělců na základě výzkumu v Žebráku)

Doba knížat, bojovníků, kolonizátorů, prospektorů a zemědělců (Berounsko na sklonku doby halštatské)

„Radotín v pravěku a raném středověku“ – instalováno ve Sportovní hale - výstava poznatků o pravěkém a raně středověkém osídlení katastru obce, včetně poznatků ze záchranného výzkumu při stavbě sportovní haly — Zemanová, Beran-Cimbůrková

- „Tetínské křižovatky“ – v prostorách Muzea Českého krasu v Berouně instalovány výsledky výzkumů na Tetíně za posledních několik let, včetně pokladu stříbrných mincí – Benková, Lutovský, Stolz, Stolzová

- „Šaty dělal člověka aneb co za Keltů na sebe“ – muzeum v Novém Strašecím – Stolzová
Výstava z ICKK z roku 2008 zapůjčena do Muzea v Novém Strašecím.

11) Spolupráce s tuzemskými a zahraničními partnery

S Národním památkovým ústavem, územně odborné pracoviště střední Čechy – odborné zpracování pravěkých archeologických nálezů z hradu Křivoklátku – Čtverák

S Národním památkovým ústavem, územně odborné pracoviště střední Čechy – příprava výstavy „Přemyslovské Křivoklátsko“ – Lutovský texty, Benková – letofoto

S Katedrou archeologie Západočeské Univerzity v Plzni – průzkum výšinných poloh na Berounsku a Rakovnicku – Stolz, Stolzová

S Katedrou archeologie Západočeské Univerzity v Plzni – výzkum paleolitické lokality Lochkov - Benková

S Muzeem hlavního města Prahy – výstava „Cesta do hlubin města“ - příprava podkladů pro počítačovou archeologickou mapu Prahy na výstavu Muzea hl. m. Prahy – Lutovský

S Národním muzeem a Centrem výzkumu Bibracte (Francie) – zpracování archeologických nálezů ze Stradonic na Nižboře (13. - 19. 9. 2009 student, 12. - 14. 10. Odborníci) - Stolzová

S Landesamt für Archäologie Dresden – letofoto na výstavě „Keltové a Germáni na Labi“ - Benková

12) Vydávání periodického tisku

ÚAPPSČ již od roku 1997 vydává jednou ročně časopis Archeologie ve středních Čechách. Redakční činnosti se systematicky věnuje PhDr. Michal Lutovský.

a) ASČ vydání

Vzhledem k náročnosti přípravy bylo rozhodnuto, že Archeologie ve středních Čechách bude vycházet dvakrát ročně, díl 1 koncem prvního pololetí, díl 2 před koncem kalendářního roku. Stalo se tak již pro 13. ročník tohoto časopisu.

(1) distribuce a výměna ASČ;

Časopis Archeologie ve středních Čechách je na základě výměny distribuován nejen v Čechách, ale i na mnohá pracoviště v Evropě. Seznam viz www.uappsc.cz.

(2) odborná oborová podniková knihovna

Pokračovala systematická evidenční činnost – do programu Clavius zaneseno ke dni 31. 12. 2009 přes 900 záznamů. Evidovány byla většina cizojazyčných publikací získaných výměnou za Archeologii ve středních Čechách, novinky jsou evidovány ihned, postupně dochází k revizi starší části knihovny a k její nové evidenci.

Díky finančnímu příspěvku Středočeského kraje byl vybudován depozitář knihovny v Kounicích (byly provedeny nutné stavební úpravy místnosti), vybaven regálovým systémem, technickým zázemím a samostatným zabezpečením. K zaplňování bude postupně docházet v prvním pololetí roku 2010, příruční část knihovny zůstane nadále v Praze.

b) publikační činnost

Základnu publikační činnosti pracovníků ÚAPPČ tvoří časopis *Archeologie ve středních Čechách*, většina kolegů však publikuje výsledky svých bádání ve formě článků i v jiných periodících, někteří publikovali výsledky své práce i formou monografií:

1. **Beran-Cimbůrková P.** 2009: Antropologický rozbor kosterního materiálu z krypty kostela svatého Mikuláše ve Znojmě, In: *Archeologické výzkumy v severozápadních Čechách za rok 2008*, Most.
2. **Beranová, M. – Lutovský, M.** 2009: Slované v Čechách: *Archeologie 6. – 12. století*. Nakladatelství Libri, 480 s.
3. **Daněček, D. – Průchová, E. – Turek, J.** 2009: Žárový pohřeb kultury zvoncovitých pohárů v sídlištním kontextu z Velkých Přílep, okr. Praha-západ, *Archeologie ve středních Čechách 13*, Praha.
4. **Eigner, J. – Fröhlich, J. – Lutovský, M.** 2009: Nové doklady raně středověkého osídlení horního Pootaví, *Archeologie ve středních Čechách 13*, 881-893.
5. **Levínský, O.** 2009: Mlčechvosty výzkum 2005, okr. Mělník - polykulturní sídliště a pohřebiště z období mladšího pravěku a středověku (novověku), *Archeologie ve středních Čechách 13/1*, 305 – 322.
6. **Levínský, O.** v tisku: Okruh drobnotvarých industrií na území Čech z období holsteinského interglaciálního komplexu a jejich základní charakteristika, *Archeologické Rozhledy*.
7. **Levínský, O.** v tisku: Vztah drobnotvarých industrií a středního acheulénu v Čechách, *Sborník příspěvků k poctě J. Fridricha*.
8. **Lutovský, M. – Bernat, J. – Čtverák, V.** 2009: Sídliště v Osnici (okr. Praha –západ) a halštatské osídlení povodí horního Botiče – The settlement at Osnice (Prague-west District) and the Hallstatt period settlement in the area od the upper Botič, *Archeologie ve středních Čechách 13*, 284-304.
9. **Lutovský, M.** 2009: Raně středověká archeologie v Čechách. Úvod do studia. Hradec Králové.
10. **Lutovský, M.** 2009: Doba hradištní bez hradišť? Úvaha nad strukturou, chronologií a terminologií raně středověkých fortifikací v Čechách. In: Dresler, P. – Měřínský, Z. (eds.), *Archeologie doby hradištní v České a Slovenské republice*. Brno, 5–9.
11. **Lutovský, M.** 2009: Hroby zakladatelů. In: Mašek, M. – Sommer, P. – Žemlička, J. a kol., Vladislav II., druhý král z Přemyslova rodu. K 850. výročí jeho korunovace. Praha, 227-234.
12. **Lutovská, P. – Lutovský, M.** 2009: Jihočeský archeolog na prahu první světové války (korespondence Bedřicha Dubského Emanuela Šimkovi), *Archeologické výzkumy v jižních Čechách 22*, 259-269.
13. **Profantová, N. – Stolz, D.** 2009: Nový relikviářový křížek z hradiště Dřevíč (ob. Kozojedy). In: Maříková Vlčková, P. – Mynářová, J. – Tomášek, M. (eds.): *My Things Changed Things*, Praha, 199-210.
14. **Smejtek, L. – Sušická, V.** 2009: Časně eneolitické nálezy z Prahy-Krče, *Archeologie ve středních Čechách 13/1*, 111–159, fototab. 1.
15. **Stolz, D. – Stolzová, D.** 2009: Sídlištní objekt I. stupně kultury s lineární keramikou u Třenic (okr. Beroun), *Archeologie ve středních Čechách 13/1*, 105-109.
16. **Stolz, D. – Korený, R. – Šrein, V. – Šreinová, B.**: Broušená industrie z Plešivce, *Archeologie ve středních Čechách 13/2*.

17. **Stolz, D.** – Šrein, V. – Šreinová, B. – Žák, K.: Nálezy broušené industrie na Berounsku a Hořovicku ze sběrů K. Žáka, *Archeologie ve středních Čechách* 13/2.
18. **Stolz, D.** – **Stolcová, D.**: Objev raně středověkého pohřebiště na Tetíně, *Český kras* 34.
19. **Turek, J.** 2009: Britské a české nálezy z období zvoncovitých pohárů ve sbírce Nicholsonova univerzitního muzea v Sydney, *Archeologie ve středních Čechách* 13, Praha
20. **Tichý, R.** – **Turek, J.** – **Dohnálková, I.** – **Dohnálková, H.** – **Thér, R.** 2008: Birituální pohřebiště kultury zvoncovitých pohárů v cihelně Tuněchody u Chrudimi. Předběžná zpráva o výzkumu pohřebiště I. Biritual Cemetery of Bell Beaker Period at Tuněchody, Chrudim District. A preliminary excavation report, cemetery I. In: Stuchlík, S. (ed.): *Konference o pohřebním ritu. Muž a žena v pohřebním ritu. Acta archeologica Opavensis* 3, Opava, 45-60.
21. **Trefný, M.**- **Hanykýř, V.**- **Kloužková, A.** – **Polišenský, T.** 2009: Hodnocení chemického a mineralogického složení vzorků střepů z časně laténského sídliště v Praze – Pitkovicích, *Archeologie ve středních Čechách* 13, 841-848
22. **Turek, J.** 2008: 5.3 Kultura zvoncovitých pohárů, in: Neustupný, E. 2008 (ed.): *Čechy v Pravěku 4 – Eneolit*, Praha, Archeologický ústav v.v.i., 98-111, Tab. 50-59.
23. **Turek, J.** 2009: Sídelní areály kultury nálevkovitých pohárů a řivnáčské kultury zasažené výstavbou silničního obchvatu Líbeznice (okr. Praha-východ); Neolitický obytný areál v Brandýse nad Labem, in: *Zprávy ČAS, Výzkumy v Čechách* 2008.
24. **Vávra, M.** 2007: K datování nejstarší keramiky z jaroměřského náměstí. In: *Zpravodaj muzea v Hradci Králové* 33, 69-77.
25. **Vávra, M.** 2009: Z historie archeologického fondu. In: *Městské muzeum v Jaroměři 1883-2008, Městské muzeum Jaroměř*, 15-17.
26. **Zemanová, P.** - **Turek, J.** 2009: Pohřebiště kultury zvoncovitých pohárů v Praze - Velké Chuchli, *Archeologie ve středních Čechách* 13, Praha.

Recenze:

27. **Levínský, O.**: Fridrichová – Sýkorová, I.: Počátky staropaleolitických drobnotvarých industrií v Čechách. Hořešovičky, Kladno. *Archeologické studijní materiály* 16. *Praha* 2008. ISBN – 978-80-86124-94-0. 298 str.
28. **Levínský, O.**: M. Mussi: Earliest Italy. An Overview of the the Italian Paleolithic and Mesolithic. New York – Boston – Dordrecht – London - Moscow 2001. 399 str.
29. **Lutovský, M.** – Přemyslovci. Budování českého státu – recenze in *Dějiny a současnost* 6/2009, s. 44.
30. **Lutovský, M.**: Kulturwandel in Mitteleuropa. Langobarden – Awaren – Slawen. Kolloquien zur Vor- und Frühgeschichte. Band 11. Bonn 2008, in: *Památky archeologické* 100, 2009, 315.
31. **Smejtek, L.**: Václav Furmánek und Mária Novotná: Die Sicheln in der Slowakei. Prähistorische Bronzefunde, Abteilung XVIII, 6. Band. Franz Steiner Verlag. Stuttgart 2006. In: *Památky archeologické* 100 (2009), 310–312.
32. **Smejtek, L.**: Václav Furmánek – Vladimír Mitáš, Pohřební ritus západní enklávy jihovýchodních popelnicových polí z pohledu analýzy pohřebiště v Radzovicích, *Památky archeologické* 101/2010

33. **Smejtek, L.:** Ondřej Chvojka – Petr Křišťuf – Ladislav Rytíř, Mohylová pohřebiště na okrese Písek. 1. díl. Cíle, současný stav poznání a metoda sběru dat (S příspěvkem Jiřího Fröhliche a Jana Michálka), AVJČ - Supplementum 6
34. **Vávra, M.:** A. Harding – R. Šumberová – Ch. Knüsel – A. Outram: Velim. Violence and death in Bronze Age Bohemia. The results of fieldwork 1992-95, with consideration of peri-mortem trauma and deposition in the Bronze Age. With contributions by C. Palmer, S. Knight, D. Dungworth, R. Shiel. Prague. Archeologický ústav AV ČR, *Prague 2007*. 191 str.

13) Pořádání odborných konferencí + účast

Od roku 2008 se ÚAPPSC podílel na přípravě mezinárodní konference nazvané **Praha archeologická – město UNESCO a jeho archeologické dědictví**. Konference byla připravena ve spolupráci Muzea hlavního města Prahy, Národního památkového ústavu územní odborné pracoviště v hlavním městě Praze, Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v.v.i. a ÚAPPSC. Jednotlivé příspěvky představily problematiku pražské archeologie v celé její šíři od pravěku až po novověk. Aktivně se účastnili i pracovníci ÚAPPSC (Lutovský, Smejtek, Turek). Konference proběhla v termínu 19. – 21. 5. 2009.

Nedílnou součástí prezentace výsledků a získávání nových poznatků je účast na různých odborných konferencích. V roce 2009 se pracovníci ÚAPPSC zúčastnili pasivně i aktivně následujících konferencí:

31. 3. – 1. 4. 2009	Kolokvium Výzkumy v Čechách – PhDr. M. Lutovský, PhDr. L. Smejtek, Mgr. J. Turek (aktivně)
7. – 11. 5. 2009	The Annual meeting of the Association Archeologie et Gobelets – Budapešť – Mgr. J. Turek (aktivně)
13. -14. 5. 2009	Funeralia Lednicke , spotkanie 12. – Lednice/Dziekanowice – PhDr. M. Lutovský
19. – 21. 5. 2009	Praha archeologická (Mgr. I. Benková, Mgr. P. Beran-Cimbůrková, Mgr. L. Čiháčková, Mgr. P. Zemanová (pasivně), PhDr. M. Lutovský, PhDr. L. Smejtek, Mgr. J. Turek (aktivně)
19. – 22. 5. 2009	X. konference Keltové – Stará Lesná, Vysoké Tatry – PhDr. V. Čtverák
22. 5. 2009	Počítačová podpora v archeologii – 8. Ročník konference v Hradci Králové – Mgr. L. Čiháčková
27. – 29. 5. 2009	XXXVII. Seminář archeologů z muzeí a památkové péče – Jihlava – PhDr. V. Čtverák, PhDr. M. Lutovský, PhDr. L. Smejtek
27. – 28. 5. 2009	seminář „ České kulturní dědictví – aktuální stav tvorby a ochrany “ – Praha, Program celoživotního vzdělávání - Mgr. L. Čiháčková
17. – 19. 6. 2009	FUMA - Forum Urbes Medii Aevi – Znojmo (Mgr. P. Beran-Cimbůrková, Mgr. L. Čiháčková)
2. – 5. 9. 2009	V. Hrdličkův kongres (Praha, Humpolec) – Mgr. P. Beran-Cimbůrková

21. – 25. 9. 2009 **Archeologia Historica** (Pardubice) - Mgr. P. Beran-Cimbůrková, Mgr. L. Čiháčková
21. – 25. 9. 2009 **5. Protohistorická mezinárodní konference**“Barbaři 2009 – keltské, germánské a časně slovanské osídlení“ (Nitra) – PhDr. V. Čtverák
28. 9. – 2. 10. 2009 **28. Pracovní setkání „Otázky neolitu a eneolitu našich zemí“** (Mělník) – PhDr. V. Čtverák, Mgr. J. Turek (aktivně)
21. 10. 2009 seminář **o keramickém materiálu z doby římské a stěhování národů** ve východních Čechách (Pardubice) – Čtverák, Šulová
12. 11. 2009 seminář – **restaurování pórovité keramiky** (Praha) – Mgr. L. Čiháčková
12. - 15. 11. 2009 **42nd Annual Chacmool Conference**, University of Calgary, Kanada. 12.- 15. listopadu 2009 - Mgr. J. Turek (aktivně)
26. 11. 2009 **Kulatý stůl „Výběr a posuzování archeologických nemovitých a movitých nálezů pro budování Ústředního seznamu kulturních památek“** – ArÚ Praha – Mgr. I. Benková, PhDr. V. Čtverák

14) Pořádání vzdělávacích akcí – viz přednášky pro veřejnost

Spolupráce se základními školami a různými občanskými spolky je nedílnou součástí práce archeologa. Převážně hravou formou se snažíme školáky seznámit nejen s životem v pravěku, ale také s tím, co je vlastně archeologie, co zkoumá a proč. Zájemcům z řad dospělých jsme schopni připravit přednášku k vybranému tématu (od pravěku po novověk), exkurzi na zájmovou lokalitu atd.

V roce 2009 se edukační činnost soustředila převážně na Informační centrum keltské kultury na zámku Nižbor (viz dále), přesto v případě zájmu jsme schopni nabídnout vzdělávací program na míru konkrétní škole v jejich prostorách – např. Buštěhrad, Praha atd.

15) Odborná sdružení, redakční rady atd.

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska

Sdružení profesionálních pracovníků památkové péče

Česká archeologická společnost

- Lutovský - Hodnotící komise Ústeckého kraje pro hodnocení návrhů a výsledků výzkumných záměrů v oboru archeologie – místopředseda komise
 - redakční rada Památek archeologických
 - redakční rada Archeologických výzkumů v jižních Čechách
 - posudky na studie pro časopisy – PA, AVJČ, Studia Mediaevalia Pragensia, Vesmír
- Smejtek - redakční rada Památek archeologických
 - redakční rada Archaeologica Pragensia
 - oponentské posudky pro GAČR, GA UK

16) Vlastní vědecká činnost

- Čtverák vědecké zpracování starších výzkumů a z let 1993 – 2006
- Lutovský vědecké zpracování raně středověkých nálezů z výzkumů v areálu Závisti
- Polišenský Studium zázemí oppid
- Smejtek Kněžves – osídlení z doby bronzové, dokončení vědeckého zhodnocení výsledků záchranného výzkumu
- Stolz + Stolzová povrchové průzkumy na Berounsku a Praze - západ

průzkum výšinných poloh na Berounsku a Rakovnicku – spolupráce s Katedrou archeologie FF ZČU (povrchový průzkum, detektorový průzkum, zaměření)

Turek

European Bell Beaker Atlas, ve spolupráci s Universitě Genéve

Katalog pohřebišť z období zvoncovitých pohárů v Praze II. a severní Čechy

Štípaná industrie období zvoncovitých pohárů v Čechách – spolu s ArÚ Brno

Od dubna 2009 zaměstnává ÚAPPSC také **antropologa** – Mgr. Petru Beran-Cimbůrkovou. Její činnost se zaměřila v první řadě na vyzvednutí kosterních pozůstatků na probíhajících výzkumech přímo v terénu, jejich určení a zpracování. Zahájeno bylo také odborné vyhodnocení starších hrobových nálezů (Pitkovice). Terénní výzkum byl proveden na následujících lokalitách:

Rakovník – 10 neporušených novověkých hrobů a izolované kosti ze hřbitovních vrstev

Nymburk – 6 neporušených pravěkých hrobů, z toho jeden dvojhrob

Lysá nad Labem – 2 porušené patrně novověké hroby

Drahelčice – 1 neporušený pravěký hrob

Dřevčice – 1 neporušený pravěký hrob

Ondřejov – izolované kosti z novověkých hřbitovních vrstev

Zdíby – 1 neporušený pravěký hrob

Dřevčice

17) Provoz ICKK

Informační centrum keltské kultury na zámku Nižbor zpřístupňuje veřejnosti poznatky o významné etapě lidských dějin – starší a mladší době železné (750 př. n. l. – 0). Informace zde prezentované byly získány nejen v Čechách, ale prezentují vývoj Keltů v celé oblasti jejich výskytu. Jednotlivé části seznamují návštěvníky s vybranými prvky projevů keltské civilizace. Informace jsou prezentovány multimediální formou (touchscreeny, projekce, hudba) spolu s interaktivními prvky (mlýn na obilí, mluvící Kelt) a v neposlední řadě představujeme rekonstrukce např. interiéru domu nebo hrobky s pohřbem na voze. Informace jsou každoročně doplňovány o nejnovější poznatky.

V rámci ICKK jsou bezplatně distribuovány informační brožury nejen o ICKK samotném, ale o třech středoevropských oppidech, na kterých ÚAPPSC instaloval přímo v terénu informační tabule. V roce 2009 byla nabídka informačních brožur doplněna o další významnou lokalitu ze středních Čech – Mšecké Žehrovice (autor V. Čtverák).

Provoz ICKK je doplňován sezónní výstavou s tematikou týkající se Keltů – v roce 2009 byla připravena výstava „Doba železná je doba železná“.

Turistická sezóna je zahájena tradičně oslavou svátku Beltine, uprostřed pořádáme oslavu svátku hojnosti Lughnasad a ukončujeme slavností Smahain. Vždy je pro návštěvníky připraven zajímavý program doprovázený keltskou hudbou, tancem a občerstvením. Poprvé jsme 2. 6. 2009 uspořádali Keltský den dětí pro školy z nejbližšího okolí Nižbora, zasoutěžit si s Kelty přišlo téměř 200 dětí.

Nabídka pro návštěvníky je doplněna o možnost nákupu drobných suvenýrů inspirovaných keltskou tematikou (šperky, nádoby, zbraně), odborných knih (nejen produkce ÚAPPSC) a občerstvení. Sezónní průvodcovská služba je zajišťována pomocí 4 párů místních obyvatel formou DPČ.

Prostory ICKK a nádvoří zámku jsou využívány i obcí Nižbor k jiným aktivitám (svatby, koncerty, divadlo pro děti, výstava zahrádkářů aj.). Nabídka pro turisty na zámku Nižbor je doplněna Muzeem Skautingu provozovaným obcí Nižbor spolu se Skautem Beroun.

i) Návštěvnost

V roce 2009 byla návštěvnost ICKK následující:

Kategorie	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Celkem
Dospělí	557	766	651	1 107	593	240	3 914
Děti	402	445	1133	373	433	385	3 171
Neplatící	170	891	710	755	121	112	2 759
akce	777		605			498	1 880
Celkem	1 906	2 102	3 099	2 235	1 147	1 235	11 724

Akce pořádané obcí Nižbor ve spolupráci s ÚAPPSC v prostorách ICKK

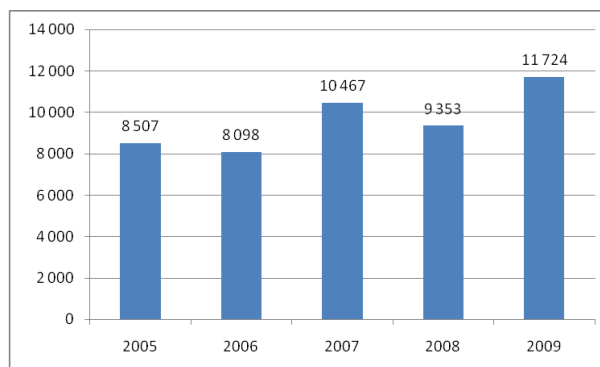
6. – 8. 11. 2009 – prodejní výstava „Vánoce na zámku“ pořádaná Českým svazem zahrádkářů v Nižboru, zpřístupněny prostory ICKK – návštěvnost cca 1 100 osob

1. 12. 2009 - Vánoční jarmark na nádvoří zámku, zpřístupněny prostory ICKK – návštěvnost cca 280 osob (80 dětí, 200 dospělých)

19. 12. 2009 - Svěcení zvonů a vánoční koncert skupiny Carmina Vocum - na zámku, zpřístupněny prostory ICKK – návštěvnost 133 osob (20 dětí, 113 dospělých)

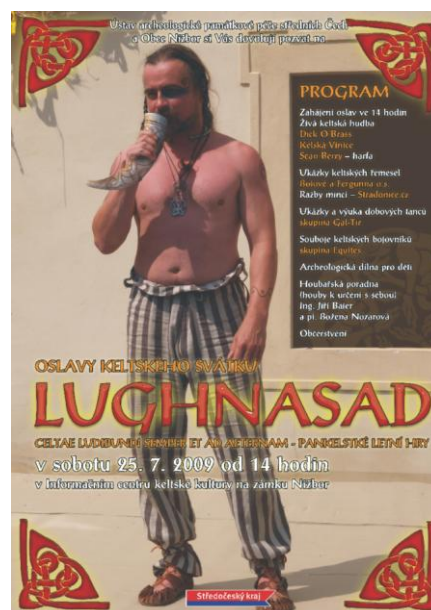
27. 12. 2009 – Vánoční koncert v kostele - J. J. Ryba „Česká mše vánoční“, zpřístupněny prostory ICKK - návštěvnost cca 40 osob

Srovnání návštěvnosti za dobu, kdy ICKK provozuje Ústav archeologické památkové péče středních Čech je uvedeno na následujícím grafu. Pokles návštěvnosti v roce 2006 byl způsoben budováním kanalizace v obci Nižbor, v roce 2007 byla oslava svátku Samhain zvolena v rámci oslav Dne Středočeského kraje za pilotní a díky mohutné mediální kampani (se značnou finanční podporou Středočeského kraje) jej navštívilo více než 2 000 návštěvníků, což zkrusluje návštěvnost ICKK (průměrná návštěvnost oslav svátků je cca 300 osob). Při zohlednění výše uvedených faktů je zřejmá stoupající tendence v návštěvnosti ICKK.

Nárůst návštěvnosti v roce 2009 je výsledkem zahájení edukační činnosti v rámci ICKK. Bylo připraveno více než 15 interaktivních programů pro školou povinné děti, na kterých se podíleli různí archeologové ÚAPPSC (Baloun, Beran-Cimbůrková, Čiháčková, Čtverák, Polišínský, Stolz, Stolzová, Šulová, Turek). Technické zázemí vytvořily pracovnice ICKK pod vedením provozní vedoucí A. Zajícové.

LUGHNASAD – V sobotu 25. července proběhnul na zámku Nižbor další ročník oslav keltského svátku Lughnasad, které uspořádal Ústav archeologické památkové péče středních Čech a Obec Nižbor. I přes nepříznivé počasí dorazilo na slavnost přes šest set návštěvníků, kteří se v prostorách Informačního centra keltské kultury příjemně bavili až do podvečerních hodin. K vidění byly ukázky řemesel jako kovářství, zpracování kůže, ražba mincí či výroba šperků, které předváděli např. členové seskupení Boiové a Fergunna nebo Stradonice.cz. Návštěvníci mohli sledovat napínavé bojové souboje seskupení Equites. Velkému zájmu publika se těšila taktéž hudební vystoupení skupin Kelská vinice a Dick O'Brass. Příznivci dobových tanců obdivovali taneční um skupiny Gal-Tir, které tentokrát patřilo pódium pod širým nebem na nádvoří zámku. Na tanečním parketu se objevilo i mnoho diváků, kteří využili možnost naučit se vybrané tance. Nejmenší návštěvníci se bavili na horním nádvoří zámku, v rámci Pankeltských původně punkeltských her, kde plnili netradiční disciplíny jako skládání puzzle s motivy ze života Keltů, stavění domina s postavičkami Vikingů, Germánů či Keltů, hod na Římany apod. Nadchlo i loutkové pohádkové představení. Samozřejmě nechyběla ani oblíbená archeologická dílna, v níž děti pod vedením archeoložky a antropoložky nadšeně objevovaly „archeologické nálezy“ ukryté pod zemí. Velký zájem byl i o „houbářskou poradnu“ mykologa Ing. Jiřího Baiera a paní Boženy Nozarové, ve které se návštěvníci mohli dozvědět podrobné informace o jednotlivých houbách a nechat si určit houby, které si přinesli s sebou. Na své si přišli i milovníci dobrého jídla a pití, a to v historické hospodě, v níž si každý mohl vybrat z široké nabídky nápojů a masitých i vegetariánských pokrmů. Navzdory deštivému počasí panovala na Nižboře dobrá nálada, a tak jak se na oslavu svátku hojnosti a léta Lughnasad sluší, nesly se nižborské slavnosti v duchu hudby, tance, dobré zábavy, pohody a hodování.

SAMHAIN – V sobotu 24. října 2009 se v Informačním centru keltské kultury sešlo téměř 500 návštěvníků, kteří přišli oslavit keltský svátek Samhain. Velký úspěch opět sklidily hudební skupiny Kelská vinice a Dick O'Brass, které na nádvoří zámku hrály až do večerních hodin. K vidění byla řada keltských řemesel jako výroba mincí, kovářství, šperkařství, zpracování kůže aj. v podání sdružení Boiové a Fergunna a Stradonice.cz. Bojovníci z Tua Deargh nadchli diváky nejen zajímavými souboji Keltů s nepřáteli, ale také vtipnými scénkami, které do svého představení zapojili. Milovníci tance si přišli na své při vystoupení taneční skupiny Gal-Tir. Odvážnější diváci se navíc pod dohledem tanečníků naučili některé dobové tance. Dětem patřilo horní nádvoří zámku, kde na ně čekaly zajímavé hry. Mohly si např. složit velkoformátové puzzle s motivem Keltů a Římanů, vyzkoušet hod na cíl či chytání rybiček. Čekalo na ně i obrázkové

domino s Kelty, Vikingy, piráty, Římany atd. Nechybělo ani pohádkové představení pro děti, které se zaujetím sledovaly vyprávění příběhu o zvířátkách aj. Nejoblíbenějším stanovištěm nejmenších návštěvníků se tradičně stala archeologická dílna, kde děti zkoušely najít „poklady“ ukryté pod zemí a od archeologů se dozvěděly zajímavosti o archeologických výzkumech. Jak děti, tak dospělí se fotili jako Asterix, Obelix a jejich přátelé. Využili k tomu připravené velké obrazy těchto postav. Nejmladším návštěvníkům byl určen také další ročník pěvecké soutěže Stradonice hledají Superbarda. Znovu se mezi dětmi našlo hodně odvážných a vynikajících zpěváků a zpěváků, kteří se dočkali od publika velkého potlesku. Vyvrcholením oslav pak byla zajímavá večerní ohňová show. Dospělí i děti, díky bohatému programu a příznivému počasí, mohli strávit na Nižboře pohodové odpoledne a podvečer. Příznivci Keltů tak společně oslavili keltský nový rok a zakončení letošní návštěvnické sezóny v Informačním centru keltské kultury.

Den dětí - V úterý 2. června se v Informačním centru keltské kultury na zámku Nižbor uskutečnil Dětský den, uspořádaný Ústavem archeologické památkové péče středních Čech a obcí Nižbor. Krásné počasí a zajímavý program přilákaly na Nižbor 243 dětí ze základní školy v Hudlicích, základní školy v Hýskově a základní a mateřské školy v Nižboře. Připraveno bylo celkem 9 disciplín, které musel každý, kdo si chtěl odnést odměnu a pamětní diplom, absolvovat. Tyto soutěže prověřily nejrůznější dovednosti a znalosti dětí. U jednotlivých stanovišť bylo možné získat 1 až 3 body, a to podle toho, jak se komu daná disciplína podařila. Bylo tedy možné získat maximálně 27 bodů, přičemž ti nejúspěšnější dosáhli skóre 24 bodů, což je výkon,

který zaslouží velký odiv. Nejlepší účastníci byli proto odměněni A jaké disciplíny tedy musely děti zvládnout? Svou šikovnost a fyzickou zdatnost si vyzkoušely při slalomu mezi Římany, v němž nešlo pouze o rychlost, ale také o to oběhnout všechny kreslené postavičky a žádnou neshodit. Přesná trefa se hodila v soutěžích Lov na divoké prase a Stradorix a Nižbor. Cílem Lovu na divoké prase, bylo oštěpem skolit 3 divočáky. V soutěži nazvané Stadorix a Nižborix bylo potřeba vhodit míčky do otevřené pusy Stradorixe. Ačkoliv se tato disciplína zprvu zdála jednoduchá, překvapivě v ní málokomu dařilo. Trpělivost a soustředěnost byly potřeba při chytání rybiček na jednoduché pruty. Svou bystrost a znalosti z oblasti historie a archeologie pak děti využily v tzv. archeologické dílně, kde musely poznávat předměty z nejrůznějších období dějin, datovat vybrané archeologické nálezy či je hledat pod zemí. Při tkání a sprádání se ukázalo, jak jsou jednotliví účastníci zruční a nutno uznat, že některým dětem tyto činnosti šly velmi dobře. Hodně oblíbeným stanovištěm se stalo místo, kde si každý mohl vyzkoušet umlít mouku a upéct vlastnoručně vyrobenou placku ochucenou medem nebo kořením. Všichni si pak s velkou chutí pochutnávali na pokrmu, který si sami připravili. Svě výtvarné nadání a představivost uplatnily děti při malování Kelta a keltského obydlí. Při lukostřelbě se prokázalo, jak kdo umí ovládat tuto zbraň. Střelba na cíl v podobě balíku slámy rovněž patřila k náročnějším disciplínám. Bonusovou soutěží, do níž se však zapojili všechny děti, bylo hledání tzv. stradonického pokladu. V prostorách informačního centra a na nádvoří zámku bylo ukryto několik předmětů ze ztraceného stradonického pokladu a úkolem dětí pak bylo předměty najít a popsat místo nálezu. Kdo poklad našel, mohl si z Nižbora odnést svůj podíl na pokladu v podobě kopie keltské mince. Během celého dne panovala na zámku uvolněná a soutěžní atmosféra. Děti i jejich doprovod odcházeli ze zámku spokojeni a už se těšili na příští dětský den na Nižboře.

Dny evropského kulturního dědictví - Během víkendu 12. a 13. září 2009 zpřístupnili pracovníci Informačního centra keltské kultury na základě dohody s obcí Nižbor veřejnosti Kostel Povýšení svatého Kříže. Prohlídky byly umožněny od 10 do 17 hod. Možnosti prohlédnout si interiér kostela využilo více než 50 návštěvníků.

Den Středočeského kraje – Ve středu 28. října 2009 v rámci oslav Dne Středočeského kraje bylo Informační centrum keltské kultury na zámku Nižbor otevřeno zdarma. Návštěvníci si navíc mohli vyzkoušet zábavný kvíz týkající se zdejšího infocentra a Keltů. Zapojit se mohli také do soutěže, v níž měli za úkol najít písmena rozmístěna po prostorách zámku a složit z nich slovo. Za účast v kvízu a soutěži pak každý obdržel malou odměnu v podobě propagačních materiálů Středočeského kraje. Zároveň měli návštěvníci možnost si ještě prohlédnout sezónní výstavu „Doba železná je doba železná“. Do nižborského infocentra v tento sváteční den zavítalo 39 dospělých a 13 dětí.

iii) výstava

Výstava „Doba železná je doba železná – počátky železářství“ návštěvníky seznamuje s prvními kroky k ovládnutí techniky hutnění železa a postupným rozšiřováním těchto znalostí po tehdejší pravěké Evropě. Vedle historie hutnění železa jsou uvedeny příklady pálení dřevěného uhlí, nezbytné složky nejen vlastní výroby železa, ale i jeho dalšího zpracování v kovárnách. Výstava je doplněna modely železářské pece a kovářské výhně. Autentické železné výrobky pocházejí z oppida Stradonice naproti zámku. Pro porovnání s laténskými hutnickými a kovářskými nástroji, které se ve svém principu zhruba dva tisíce let nezměnily, je vystavena sada kleští a kladiv, s nimiž se pracovalo ještě ve 20. století v kovárnách na Rakovnicku. Výstavu připravili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče středních Čech, PhDr. Dana Stolzová a PhDr. Vladimír Čtverák.

iv) materiály propagační

V prostorách ICKK jsou zdarma distribuovány propagační a informační brožurky o ICKK a oppidech na území Středočeského kraje (Stradonice, Hrazany, Závist) i v jazykových mutacích (francouzsky, anglicky, německy a česky). Aktuálně byl proveden dotisk a nově vydána brožura o další významné lokalitě - Mšecké Žehrovice (autor – V. Čtverák).

MŠECKÉ ŽEHROVICE

v) doplnění expozice

V roce 2009 byly expozice doplněny o Interaktivní program „Pojďme si hrát na pravěk“ převážně pro první stupeň základních škol. Nabídka těchto programů byla rozložena do dvou částí – před koncem školního roku (květen, červen) bylo realizováno 7 termínů a po zahájení dalšího školního roku (září, říjen) proběhlo 8 dní v pravěku. Zájem ze strany pedagogických pracovníků byl veliký. Program je koncipován jako interaktivní. Po krátkém úvodu od archeologa si děti mohou prohlédnout originální nálezy, vyzkoušet určování stáří nálezů. Po prohlídce expozic se děti věnují výrobě keramiky, mletí obilí, pečení plácek a třeba i střílení z luku. Novou součástí expozic se staly dětské keramické výrobky a kresby. Do budoucna zvažujeme rozšíření nabídky i o středověko – novověké dny, různé soutěže a v neposlední řadě výukové listy pro různé stupně škol.

18) Centrální depozitář v Benátkách

V roce 2007 byla vypracována projektová dokumentace na rekonstrukci budovy Centrálního depozitáře v Benátkách nad Jizerou. Bylo získáno stavební povolení na výměnu výtahu a odvodnění objektu. Rekonstrukce započala v prosinci 2008 a byla ukončena v prosinci 2009. Zástupce ÚAPPSC, jako budoucího uživatele, se pravidelně účastnil Kontrolních dnů stavby. Kromě fasády objektu spolu s výměnou střešní krytiny bylo provedeno statické zpevnění vnitřních konstrukcí, odvodnění a vyměnění nákladní výtah a upraveny interiéry. V přízemí objektu bylo zbudováno administrativní zázemí – tři kanceláře a sociální zařízení (jediné vytápěné prostory v rámci objektu). Větší část objektu byla ponechána s volnými skladovacími prostory, kde archeologické nálezy budou ukládány v banánovkách na palety (systém ukládání je ve stádiu zpracování). V druhém nadzemním patře byl prostor rozdělen příčkami na 11 samostatně uzamykatelných místností, které bude možné nabídnout k užití vybraným středočeským muzeím pro potřeby uskladnění archeologických nálezů (pro jiné sbírkové předměty je prostředí nevhodné). Pro plynulé zajištění chodu Centrálního depozitáře je počítáno s obsazením dvou

pracovních pozic – administrativní pracovník a správce (skladník). V současné době však bude vzhledem k omezení finančních zdrojů zajištěn stávajícími silami z pracoviště Kounice.

Již v roce 2008 byla zahájena práce na stanovení podmínek pro převzetí movitých archeologických nálezů získaných organizacemi nezřizovanými Středočeským krajem na jeho území. ÚAPPSC bylo pověřeno přebíráním tohoto majetku kraje (dle Opatření Rady kraje). Byl proveden průzkum, jak jsou archeologické nálezy evidovány v jednotlivých muzeích a jiných oprávněných organizacích. Nejednotnost evidence mezi sbírkovými a nesbírkovými organizacemi je značná. Vypracování obecně závazných pravidel předávání a ukládání movitých archeologických nálezů je dlouhodobějším úkolem. Slavnostní otevření Centrálního depozitáře archeologických nálezů Středočeského kraje proběhne během prvního kvartálu 2010.